

Documents per a l'organització i la gestió dels centres

Ensenyaments professionals d'arts
plàstiques i disseny: aspectes curriculars

20/06/2018

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament

Índex

Ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny: aspectes curriculars	7
1 Aspectes curriculars del projecte educatiu	7
2 Dret a la informació i deure d'assistència dels alumnes	8
2.1 Informació als alumnes	8
2.2 Assistència dels alumnes	9
3 Desenvolupament, concreció i aplicació dels currículums dels cicles formatius d'arts plàstiques i disseny ordenats per la LOGSE	9
3.1 Mòduls formatius	9
3.1.1 Mòduls formatius. Definició i organització	9
3.1.2 Mòduls formatius. Programació	10
3.1.3 Mòduls formatius. Unitats de programació	10
3.2 Desplegament del currículum	10
3.3 Obra Final o Projecte Final	10
3.3.1 Objectiu i contingut	10
3.3.2 Proposta de l'Obra o el Projecte Final	11
3.3.3 Elaboració i termini d'execució	11
3.4 Avaluació	12
3.4.1 Criteris generals	12
3.4.2 Avaluació final de cada mòdul	13
3.4.3 Avaluació de la Formació Pràctica en Centres de Treball (FCT)	13
3.4.4 Avaluació de l'Obra o el Projecte Final	13
3.4.5 Avaluació final del cicle	13
3.5 Organització dels cicles formatius d'arts plàstiques i disseny	14
3.6 Cicles de formació específica de grau mitjà i de grau superior d'arts plàstiques i disseny (LOGSE)	14
3.6.1 Cicles de formació específica de grau mitjà d'arts plàstiques i disseny regulats per la LOGSE	14
3.6.2 Cicles de formació específica de grau superior d'arts plàstiques i disseny regulats per la LOGSE	15

4 Desenvolupament, concreció i aplicació dels currículums dels cicles formatius d'arts plàstiques i disseny ordenats per la LOE	16
4.1 Sistema europeu de crèdits ECTS en els cicles formatius de grau superior LOE	17
4.2 Mòduls formatius. Unitats formatives	18
4.2.1 Mòduls formatius. Definició	18
4.2.2 Mòduls formatius. Organització	18
4.2.3 Mòduls formatius. Programació	18
4.2.4 Unitats formatives. Definició	19
4.2.5 Unitats formatives. Organització	19
4.2.6 Unitats formatives. Programació	19
4.2.7 Resultats d'aprenentatge. Definició	19
4.2.8 Continguts. Definició	20
4.2.9 Criteris d'avaluació. Definició	20
4.3 Desplegament del currículum	20
4.3.1 Hores i crèdits de lliure disposició	20
4.3.2 Incorporació de la llengua anglesa als cicles formatius	21
4.4 Obra Final o Projecte Integrat	21
4.4.1 L'Obra Final del cicle formatiu de grau mitjà	21
4.4.2 El Projecte Integrat del cicle formatiu de grau superior	23
4.4.3 La tutoria de l'Obra Final o el Projecte Integrat	25
4.5 Avaluació dels cicles formatius d'arts plàstiques i disseny	25
4.5.1 Avaluació del cicle formatiu	25
4.5.2 Avaluació del mòdul formatiu	26
4.5.3 Avaluació de la unitat formativa	27
4.5.4 Convocatòries per a l'avaluació	27
4.5.5 Promoció de curs	28
4.5.6 Procediment per a la mobilitat	29
4.5.7 Exempció de mòduls formatius determinats i de la Formació Pràctica per la seva correspondència amb l'experiència laboral	29
4.5.8 Reconeixement d'estudis i crèdits ECTS	30

4.6 Organització dels cicles formatius d'arts plàstiques i disseny a les escoles d'art	30
4.7 Cicles de formació específica de grau mitjà i de grau superior d'arts plàstiques i disseny (LOE)	31
4.7.1 Cicles de formació específica de grau mitjà d'arts plàstiques i disseny regulats per la LOE	31
4.7.2 Cicles de formació específica de grau superior d'arts plàstiques i disseny regulats per la LOE	32
5 Aspectes comuns als cicles de grau mitjà i grau superior d'arts plàstiques i disseny	33
5.1 Formació Pràctica en Empreses, Estudis i Tallers (FCT)	33
5.1.1 Distribució, finalitats i objectius de l'FCT	33
5.1.2 Programació de l'FCT: pla d'activitats	35
5.1.3 Accés a l'FCT	35
5.1.4 Avaluació de l'FCT	35
5.1.5 Exempcions de l'FCT	36
5.1.6 Homologació d'empreses	36
5.1.7 Seguiment de l'FCT	36
5.1.8 Proposta d'extinció del conveni per cursar l'FCT en una determinada empresa o entitat	36
5.2 Avaluació contínua	37
5.3 Convalidacions i exempcions dels cicles formatius d'arts plàstiques i disseny	37
5.3.1 Convalidacions en accedir a un cicle	37
5.3.2 Mòduls comuns a diversos cicles	38
5.3.3 Altres convalidacions	39
5.3.4 Registre i efectes de les convalidacions	39
5.4 La junta d'avaluació	40
5.5 Matrícula d'honor	41
5.6 Còpia o plagi i honestedat acadèmica	41
5.7 Participació de les escoles d'art en els projectes dels convenis de col·laboració del Departament d'Ensenyament	42

6 Accés als cicles formatius d'arts plàstiques i disseny	42
6.1 Grau mitjà	42
6.2 Grau superior	43
7 Compleció dels ensenyaments dels cicles de la família de disseny gràfic LOGSE que s'extingeixen	44
7.1 Procés de compleció	44
7.2 Informació als alumnes sobre la compleció	44
8 Reclamacions motivades per les qualificacions	45
8.1 Reclamacions per qualificacions obtingudes al llarg del curs	45
8.2 Reclamacions per qualificacions finals de curs o d'Obra o Projecte Final o Projecte Integrat	45
9 Trasllat d'expedient a un altre centre	46
10 Anul·lació de la matrícula	46
11 Documentació acadèmica dels cicles formatius	47
12 Acreditació dels cicles formatius	48
13 Titulació dels cicles formatius	49
13.1 Tècnic o tècnica d'arts plàstiques i disseny	49
13.2 Tècnic o tècnica superior d'arts plàstiques i disseny	49
14 Convalidació de matèries de batxillerat per als alumnes procedents de cicles formatius	50
15 Calendari	51
16 Distribució ordinària de l'horari lectiu	51
17 Característiques de flexibilitat de l'horari dels professors i dels tutors	51
18 Acció tutorial. Horari dels tutors (centres públics). Tutors dels grups d'alumnes dels cicles formatius	52
19 Mesures per a l'adaptació del currículum	52
19.1 Adaptació del currículum a determinats perfils professionals	52
19.2 La Formació en Entorn Laboral (FEL)	53
19.3 Cursar dues titulacions en tres anys (3 x 2)	54
19.4 Modalitat d'estudis semipresencials	54

19.4.1 Perfil dels alumnes que poden sol·licitar la modalitat d'estudis semipresencials	55
19.4.2 Programació dels estudis semipresencials	55
19.4.3 Criteris de classificació de les formes de presència de determinats mòduls	55
19.5 Oferta de mòduls solts per a alumnes que no compleixen els requisits	56
19.6 Oferta de cursos monogràfics	57
19.7 Oferta de la formació per a les proves d'accés als cicles formatius d'arts plàstiques i disseny	58
20 Autorització del centre per portar a terme la prova d'accés als cicles formatius d'arts plàstiques i disseny	58
20.1 Elaboració de la prova	58
21 Normativa d'aplicació (ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny: aspectes curriculars)	59

Ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny: aspectes curriculars

1 Aspectes curriculars del projecte educatiu

Sota la supervisió de l'òrgan unipersonal de direcció que correspongui segons les normes d'organització i funcionament del centre, el claustre de professors del centre elabora els aspectes curriculars que concreten les previsions del projecte educatiu, i també els aprova, avalua, revisa periòdicament i en decideix, si escau, la modificació. Després informa el consell escolar del centre de les concrecions curriculars aprovades.

Les concrecions curriculars dels ensenyaments de cicles formatius que s'imparteixen a les escoles d'art (EA) i a les escoles d'art i superiors de disseny (EASD) s'han d'adequar al que disposa el [Decret 304/1995](#), de 7 de novembre, pel qual s'estableix l'ordenació general dels cicles de formació específica d'arts plàstiques i disseny (LOGSE) a Catalunya; el [Decret 28/2014](#), de 4 de març, d'ordenació general dels ensenyaments professionals d'arts plàstiques (LOE); el [Reial decret 596/2007](#), de 4 de maig, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny (LOE); l'[Ordre ENS/59/2002](#), de 4 de març, que desplega l'organització i avaluació dels cicles de formació específica d'arts plàstiques i disseny i la correcció d'errades a l'Ordre ENS/59/2002, de 4 de març, i els decrets específics de cada titulació. Aquesta normativa específica es pot consultar al web del Departament d'Ensenyament: [Estudiar a Catalunya](#).

En les concrecions curriculars dels cicles formatius cal considerar el següent:

- La contextualització dels objectius generals, del cicle formatiu i del mòdul, a les característiques del centre.
- Els objectius corresponents al cicle formatiu en funció de la seqüenciació dels continguts previstos.
- L'organització i la programació dels mòduls, la Formació Pràctica en Centres de Treball, l'Obra Final, el Projecte Final i el Projecte Integrat
- La selecció de les metodologies més adients.
- La concreció dels criteris i la selecció de les formes d'avaluació adequades a les característiques dels alumnes i als propòsits educatius.
- La concreció de formes organitzatives dels alumnes, els professors, l'espai i el temps que afavoreixin el procés d'ensenyament i aprenentatge.
- La distribució dels recursos humans, funcionals, materials i d'altra índole, adients a les metodologies proposades.
- L'organització, l'exercici i el seguiment de l'acció tutorial dels alumnes.
- Els criteris i els procediments per a l'atenció a la diversitat dels alumnes i per a la realització de les adaptacions curriculars necessàries per a alumnes amb necessitats educatives específiques.
- Els criteris per a l'avaluació del procés d'ensenyament i aprenentatge i de la pràctica docent dels professors.

- Els criteris i els procediments per a l'atenció lingüística específica dels alumnes d'incorporació tardana al sistema educatiu a Catalunya.
- La incorporació dels continguts de caràcter transversal a les matèries.
- Els criteris i les pautes de seguiment per a l'orientació educativa.

2 Dret a la informació i deure d'assistència dels alumnes

2.1 Informació als alumnes

Els alumnes han de disposar de la informació necessària, dels estudis que cursen i de les sortides acadèmiques i professionals, i el tutor o tutora és la persona responsable de fer-los-la arribar. La informació que cal oferir és, com a mínim, la següent:

- Aspectes organitzatius del centre.
 - Drets i deures dels alumnes.
 - Informació derivada de la normativa general o del centre.
- Organització dels plans d'estudis que imparteix el centre.
 - Organització dels continguts en mòduls i unitats didàctiques.
 - Distribució dels crèdits al llarg del curs o els cursos.
 - La Formació Pràctica en Centres de Treball (FCT): objectius de les pràctiques, previsió del calendari, empreses o institucions col·laboradores, exempcions i documentació per acreditar-les.
 - Nombre i distribució de les convocatòries.
- Avaluació dels plans d'estudis.
 - Avaluacions parcials i avaluació final.
 - Criteris d'avaluació i qualificació.
 - Criteris per a la promoció de curs.
 - Criteris d'avaluació i qualificació de la Formació Pràctica en Centres de Treball o de la pràctica professional (FCT).
 - Criteris d'avaluació i qualificació de l'Obra/Projecte Final (cicles) i del projecte final de carrera (estudis superiors).
- Càlcul de la qualificació final.
- Orientació acadèmica i professional.
 - Titulació acadèmica que s'obté.
 - Formació complementària.
 - Itineraris acadèmics i professionals.

- Situació de l'entorn i món laboral.
- Adreces útils per a la inserció laboral (Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, serveis locals d'ocupació o d'inserció, Artesania Catalunya, etc.).

2.2 Assistència dels alumnes

L'assistència dels alumnes és obligatòria ([art. 22.1.a](#) de la Llei d'educació). En el cas de manca d'assistència sense justificació, els centres han d'aplicar les mesures previstes en les normes d'organització i funcionament, d'acord amb l'[article 37](#) de la Llei d'educació i els articles 24 i 25 del [Decret 102/2010](#), d'autonomia dels centres educatius.

3 Desenvolupament, concreció i aplicació dels currículums dels cicles formatius d'arts plàstiques i disseny ordenats per la LOGSE

Els ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny ordenats per la LOGSE s'organitzen en cicles formatius. Els cicles de formació específica d'arts plàstiques i disseny de grau mitjà i de grau superior, agrupats en famílies professionals, inclouen els mòduls que s'imparteixen en el centre educatiu, la Formació Pràctica en Empreses, Estudis o Tallers (FCT) i l'Obra/Projecte Final.

El currículum, la durada i l'estructura de cada cicle de formació específica s'estableix en la normativa específica.

La durada dels cicles de 950 hores fa possible que els mòduls i l'FCT es puguin completar en un sol curs acadèmic.

Els cicles de durada compresa entre les 1.600 i les 1.950 hores requereixen, com a mínim, que els mòduls i l'FCT s'hagin de completar en dos cursos acadèmics.

Les famílies professionals vigents, establertes per la LOGSE, són: art floral, arts aplicades a la indumentària, arts aplicades al llibre, arts aplicades al mur, disseny d'interiors, disseny industrial, esmalts artístics, joieria d'art i tèxtils artístics.

El currículum, la denominació i les hores que s'han de cursar, desglossades, es poden consultar als apartats *Cicles de formació específica de grau mitjà d'arts plàstiques i disseny regulats per la LOGSE* i *Cicles de formació específica de grau superior d'arts plàstiques i disseny regulats per la LOGSE*.

3.1 Mòduls formatius

3.1.1 Mòduls formatius. Definició i organització

El concepte de mòdul es considera equivalent al de matèria teòrica, matèria

teoricopràctica o matèria pràctica. Els cicles de dos cursos s'han de programar de manera que cada mòdul es pugui completar en un de sol. Quan la durada del mòdul justifica un desplegament de dos cursos, cal garantir la continuïtat de criteris, coordinant la distribució de continguts i l'avaluació corresponent. En aquest sentit és preferible que el professor o professora dels mòduls sigui la mateixa persona.

3.1.2 Mòduls formatius. Programació

La programació de cada mòdul ha d'incloure, almenys:

- el conjunt d'unitats de programació en què s'organitza, amb la durada de cadascuna i la seqüència en què s'imparteix;
- les estratègies metodològiques que s'han d'aplicar en el seu desenvolupament;
- els criteris i instruments d'avaluació.

3.1.3 Mòduls formatius. Unitats de programació

De cada unitat de programació, se n'ha d'especificar, almenys:

- els objectius terminals o criteris d'avaluació;
- els continguts, convenientment contextualitzats en la unitat de programació, si escau;
- l'enunciat de les activitats d'ensenyament i aprenentatge que cal desenvolupar;
- les activitats d'avaluació previstes.

3.2 Desplegament del currículum

Els centres educatius han de desenvolupar i completar el currículum dels ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny tenint en compte les característiques dels alumnes i les possibilitats formatives derivades de l'entorn socioeconòmic. Constitueixen la referència per a aquest desenvolupament les competències professionals, personals i socials que es requereixen en el món laboral, i especialment, quan hi són, les unitats de competència que s'associen als mòduls formatius. Les línies fonamentals d'aquesta concreció han de formar part del desenvolupament del projecte educatiu.

3.3 Obra Final o Projecte Final

3.3.1 Objectiu i contingut

L'Obra Final dels cicles de grau mitjà i el Projecte Final dels cicles de grau superior

tenen caràcter global i integrador dels diferents sabers i tècniques del cicle. La seva finalitat és demostrar l'assoliment del domini dels coneixements, processos i tècniques exigibles per a l'exercici professional i, en conseqüència, la capacitat de desenvolupar una activitat professional en l'àmbit propi de l'especialitat i el nivell cursats.

El currículum de cada cicle de formació específica determina les característiques de l'Obra o el Projecte Final que han d'executar els alumnes.

L'Obra o el Projecte Final bàsicament són de caràcter individual. Malgrat això, es poden acceptar propostes que suposin la intervenció d'un màxim de tres alumnes, sempre que el caràcter de la proposta ho justifiqui i es diferenciïn les competències de cadascun dels alumnes.

Per avaluar l'Obra o el Projecte Final cal haver superat prèviament tots els mòduls i la Formació Pràctica (FCT).

3.3.2 Proposta de l'Obra o el Projecte Final

La proposta de l'Obra o el Projecte Final ha de reflectir, a grans trets, el contingut del projecte que s'ha de desenvolupar i l'ha d'avaluar un tutor o tutora, membre de l'equip docent. La proposta pot preveure, si l'alumne ho sol·licita, l'assessorament extern de professionals sense vinculació amb el centre, i no comporta en cap cas una relació de caràcter laboral o administratiu d'aquestes persones amb el centre.

Perquè s'accepti la proposta de l'Obra o el Projecte Final s'han de considerar els aspectes establerts en el desenvolupament del currículum al centre i, entre aquests, s'ha de prioritzar:

- l'interès artístic, l'originalitat i l'adequació a la demanda social;
- la possibilitat de realització en el termini establert, considerant els mitjans i les instal·lacions a l'abast de l'alumne.

El centre ha d'establir els terminis de presentació i d'inscripció de les propostes de l'Obra o el Projecte Final; a més han d'estar consignats en la informació que cal oferir a l'alumne sobre programació i avaluació general del cicle, especificada en l'apartat *Informació als alumnes*.

La proposta de l'Obra o el Projecte Final s'ha de presentar en la forma i termini que estableixi el centre, i ha d'estar avalada pel tutor o tutora i acceptada pel coordinador o coordinadora del cicle (vegeu, al Catàleg de models, el document "Sol·licitud d'inscripció a l'obra/projecte final").

El tutor o tutora ha de guiar l'execució de l'Obra o el Projecte i supervisar l'ús que l'alumne pugui fer de les instal·lacions del centre. La síntesi de la proposta i l'acceptació corresponent s'han d'arxivar amb l'expedient de l'alumne.

3.3.3 Elaboració i termini d'execució

Durant la confecció de l'Obra o el Projecte Final no és necessària l'escolarització de l'alumne; malgrat això, cal fer la previsió per permetre-li l'accés a les instal·lacions del centre sense que la seva presència interfereixi en l'activitat lectiva. El termini ordinari per fer l'Obra o el Projecte Final és el final del primer trimestre del curs següent al que s'han cursat els mòduls del cicle de formació específica i la Formació Pràctica (FCT); això no obstant, amb la sol·licitud prèvia de l'interessat i la corresponent autorització del director o directora del centre, es pot fer durant l'últim trimestre del curs en què es completen els mòduls del cicle.

En el trimestre d'execució de l'Obra o el Projecte Final es pot acabar la Formació Pràctica i algun mòdul que estigui pendent de superació, que s'han d'avaluar positivament abans de l'avaluació de l'Obra o el Projecte Final.

La comissió avaluadora de l'Obra o el Projecte Final pot acordar de manera excepcional, amb l'informe previ del tutor o tutora, i per causes justificades, l'ampliació del termini de presentació de l'Obra o el Projecte Final (vegeu, al Catàleg de models, la "Sol·licitud d'autorització d'ampliació del termini de presentació de l'Obra/Projecte Final".) En cap cas l'avaluació no pot anar més enllà de l'últim trimestre del curs acadèmic.

3.4 Avaluació

3.4.1 Criteris generals

S'ha de tenir en compte l'[Ordre ENS/59/2002](#), de 4 de març, per la qual es desplega l'organització i l'avaluació dels cicles de formació específica d'arts plàstiques i disseny, que estableix que les concrecions curriculars de cada centre han de determinar els criteris de promoció de curs.

Amb caràcter general, passen de curs els alumnes que en l'avaluació final superen amb qualificació positiva els aprenentatges programats o tenen una qualificació positiva en un mínim del 75% de les hores d'aprenentatge del curs.

Els alumnes que no superen un curs l'han de repetir presencialment, llevat dels mòduls finalitzats i avaluats positivament. Aquests alumnes poden cursar mòduls del curs següent quan organitzativament sigui possible.

Per cursar els mòduls, la Formació Pràctica i la presentació del Projecte o l'Obra Final, els alumnes disposen d'un màxim de quatre cursos acadèmics. De manera excepcional es pot autoritzar un any més de permanència al cicle, excepte en el cas dels alumnes que s'han matriculat per unitats de programació o mòduls solts (en aquest cas només s'apliquen els criteris del nombre màxim de convocatòries per a cada mòdul).

En el moment de matricular-se en el quart curs acadèmic, el centre ha de garantir que l'alumne està assabentat que és l'últim curs de permanència en el centre, així com de les convocatòries que li resten.

3.4.2 Avaluació final de cada mòdul

La qualificació final de cada mòdul es formula numèricament de l'1 al 10, sense decimals, i el nombre màxim de convocatòries per a cada mòdul és de 4.

Quan un mòdul es distribueix en més d'un curs, la qualificació no consta a l'expedient fins que no s'ha superat completament. La qualificació parcial corresponent al primer curs consta en l'acta d'avaluació de final de curs.

3.4.3 Avaluació de la Formació Pràctica en Centres de Treball (FCT)

La qualificació de l'FCT s'expressa en termes de "apte/a "o "no apte/a".

3.4.4 Avaluació de l'Obra o el Projecte Final

Per a l'avaluació de l'Obra o el Projecte Final es tenen en compte els criteris dels decrets que estableixen els currículums dels títols dels cicles de formació específica d'arts plàstiques i disseny.

Per avaluar l'Obra o el Projecte Final cal haver superat prèviament tots els mòduls i la Formació Pràctica (FCT).

L'avaluació de l'Obra o el Projecte Final correspon a una comissió designada pel director o directora del centre i integrada per:

- el president o presidenta, que és la persona responsable o el coordinador o coordinadora de la família professional a la qual pertany el cicle de formació específica;
- el secretari o secretària, que és un professor o professora del centre;
- els vocals, que és el tutor o tutora de l'Obra o el Projecte Final. També pot ser vocal un o una professional de l'especialitat i/o un o una representant d'entitats o institucions relacionades amb l'especialitat.

La comissió atorga una qualificació numèrica del 0 al 10, amb un decimal.

Hi ha dues convocatòries ordinàries i se'n pot fer una d'extraordinària degudament justificada.

3.4.5 Avaluació final del cicle

Per superar el cicle cal que tots els mòduls, la Formació Pràctica i l'Obra o el Projecte Final tinguin una qualificació positiva, és a dir, igual o superior a 5 ("apte/a" en el cas de l'FCT).

La qualificació final del cicle s'expressa amb un sol decimal i és la mitjana aritmètica entre la mitjana de les qualificacions de tots els mòduls que integren el cicle, calculada amb un decimal i la qualificació de l'Obra o el Projecte Final, també expressada amb un decimal. Els mòduls convalidats o exempts no es compten.

Les qualificacions s'han d'anotar en l'expedient acadèmic de l'alumne.

3.5 Organització dels cicles formatius d'arts plàstiques i disseny

L'organització del cicle de formació específica ha d'incloure, almenys, els aspectes següents:

- La distribució de mòduls al llarg del cicle, fent-hi constar, per a cada un, la data prevista d'inici i d'acabament, la durada (en hores), les hores setmanals i els professors que els impartiran.
- Els espais docents i els recursos per desenvolupar el cicle.
- Els criteris per a l'organització de la Formació Pràctica (FCT).
- Els criteris per a l'organització de l'Obra o el Projecte Final.
- L'equip docent assignat al cicle de formació específica ha d'elaborar, de manera conjunta i coordinada, la proposta d'organització dels continguts corresponents al cicle de formació específica i els criteris generals del desenvolupament curricular.

Cada any cal fer una valoració sobre l'adequació de l'organització i la programació dels cicles de formació específica a l'entorn socioeconòmic i cultural per poder revisar i actualitzar els aspectes que es considerin convenients.

3.6 Cicles de formació específica de grau mitjà i de grau superior d'arts plàstiques i disseny (LOGSE)

3.6.1 Cicles de formació específica de grau mitjà d'arts plàstiques i disseny regulats per la LOGSE

Títol Reial decret	Currículum Decret/Data	DOGC	Denominació	Total	Durada lectiva	FCT	Obra final
<i>Arts aplicades a la indumentària</i>							
1461/1995	Pendent de publicació	--	Artesania de Complementes de Cuir	1.600	1500	25	75
<i>Arts aplicades al llibre</i>							
1387/1995	334/1997, 23.12.1997	2.1.1998	Serigrafia Artística	950	840	85	25
<i>Arts aplicades al mur</i>							
1463/1995	270/1999, 28.12.1999	14.10.1999	Revestiments Murals	1.600	1.550	25	25

<i>Art floral</i>							
1742/1998	268/1999, 28.12.1999	14.10.1999	Floristeria	1.600	1.485	85	30
<i>Esmalts artístics</i>							
1743/1998	269/1999, 28.9.1999	14.10.1999	Esmaltatge sobre Metalls	1.600	1.545	25	30
<i>Joieria d'art</i>							
1298/1995	17/1999, 26.1.1999	12.2.1999	Procediments de Joieria Artística	1.600	1.545	30	25

3.6.2 Cicles de formació específica de grau superior d'arts plàstiques i disseny regulats per la LOGSE

Títol Reial decret	Currículum Decret/Data	DOGC	Denominació	Total	Durada lectiva	FCT	Obra final
<i>Arts aplicades a la indumentària</i>							
1460/1995	16/1999, 26.1.1999	11.2.1999	Estilisme d'Indumentària	1.875	1.725	60	90
<i>Arts aplicades al llibre</i>							
1386/1995	213/1998, 30.7.1998	12.8.1998	Gravat i Tècniques d'Estampació	1.950	1.770	90	90
1386/1995	213/1998, 30.7.1998	12.8.1998	Enquadernació Artística	1.800	1.620	90	90
<i>Arts aplicades al mur</i>							
1033/1999	294/1999, 9.11.1999	30.11.1999	Arts Aplicades al Mur	1.800	1.680	45	75
<i>Art floral</i>							
1741/1998	295/1999, 9.11.1999	30.11.1999	Art Floral	1.950	1.830	90	30
<i>Disseny d'interiors</i>							
1464/1995	136/1998, 9.6.1998	6.7.1998	Projectes i Direcció d'Obres de Decoració	1.950	1.800	60	90
1464/1995	136/1998, 9.6.1998	6.7.1998	Aparadorisme	1.950	1.800	60	90
1464/1995	136/1998, 9.6.1998	6.7.1998	Arquitectura Efímera	1.950	1.800	60	90
1464/1995	136/1998, 9.6.1998	6.7.1998	Elements de Jardí	1.950	1.800	60	90
1464/1995	136/1998, 9.6.1998	6.7.1998	Moblament	1.950	1.800	60	90

<i>Disseny industrial</i>							
1388/1995	285/1997, 31.10.1997	17.11.1997	Modelisme i Maquetisme	1.900	1.725	100	75
1388/1995	285/1997, 31.10.1997	17.11.1997	Modelisme Industrial	1.900	1.725	100	75
1388/1995	285/1997, 31.10.1997	17.11.1997	Mobiliari	1.900	1.725	100	75
<i>Esmalts artístics</i>							
1033/199	296/1999, 9.11.1999	30.11.1999	Esmalt Artístic al Foc sobre Metalls	1.950	1.845	25	80
<i>Joieria d'art</i>							
1297/1995	15/1999, 26.1.1999	10.2.1999	Joieria Artística	1.875	1.770	25	80
<i>Tèxtils artístics</i>							
1622/1997, 1737/1998	113/2001, 2.5.2001	16.5.2001	Art Tèxtil	1.950	1.845	25	80
1622/1997, 1737/1998	113/2001, 2.5.2001	16.5.2001	Estampacions i Tintatges Artístics	1.950	1.800	60	90
1737/1998	2014/2016 8.3.2016	11.3.2016	Brodats i Rebosters	1.950	1.800	60	90
1737/1998	2034/2016 22.3.2016	24.3.2016	Puntes Artístiques	1.950	1.800	60	90

4 Desenvolupament, concreció i aplicació dels currículums dels cicles formatius d'arts plàstiques i disseny ordenats per la LOE

Els ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny ordenats per la LOE s'organitzen en cicles formatius. Els cicles de formació específica d'arts plàstiques i disseny de grau mitjà i de grau superior, agrupats en diferents famílies professionals, inclouen els mòduls que s'imparteixen en el centre educatiu, entre els quals hi ha l'Obra Final o el Projecte Integrat i la Formació Pràctica en Empreses, Estudis o Tallers (FCT). El currículum, la durada i l'estructura de cada cicle de formació específica s'estableix en la normativa específica.

Els cicles formatius de grau mitjà tenen una durada de 1.600 hores i els cicles formatius de grau superior tenen una durada de 120 ECTS (sistema europeu de transferència de crèdits), amb 2.000 hores presencials lectives, per la qual cosa els mòduls i l'FCT com a mínim s'han de completar en dos cursos acadèmics.

El cicle formatiu es desplega, ordinàriament, en dos cursos acadèmics. A aquest efecte es poden presentar propostes, però totes han de tenir més classes presencials al centre el primer curs perquè en el segon la càrrega lectiva sigui inferior i més ben distribuïda, ja que té hores lectives, hores de formació pràctica en empreses, estudis i

tallers i l'Obra Final o el Projecte Integrat.

Les hores lectives en què s'imparteixen els cicles formatius són les que determinen els decrets dels currículums. Les hores que els centres destinen a altres activitats (viatges, activitats extraordinàries, etc.) no es poden incloure en aquests mínims. Les hores dedicades a la tutoria no es computen com a hores lectives del currículum.

L'FCT s'ha de fer prioritàriament en el segon curs. També pot començar el segon quadrimestre del primer curs. En qualsevol cas, l'FCT es pot fer simultàniament amb les hores lectives o de manera intensiva.

El centre ha de garantir que l'equip docent elabora, de manera conjunta i coordinada, la proposta de planificació del cicle formatiu i els criteris generals de desenvolupament curricular, que en tot cas ha d'esdevenir complement del projecte educatiu.

Actualment hi ha publicades tres famílies professionals establertes per la LOE: ceràmica artística, escultura i comunicació gràfica i audiovisual. El currículum, la denominació i les hores que s'han de cursar, desglossades, es poden consultar als apartats *Cicles de formació específica de grau mitjà d'arts plàstiques i disseny regulats per la LOE* i *Cicles de formació específica de grau superior d'arts plàstiques i disseny regulats per la LOE*.

4.1 Sistema europeu de crèdits ECTS en els cicles formatius de grau superior LOE

El nivell de tècnic superior es constitueix en el nivell 1 de l'ensenyament superior en el marc espanyol de qualificacions per a l'educació superior.

Per facilitar el reconeixement de crèdits que s'estableixen entre els títols de tècnic superior, els artístics superiors i els ensenyaments de grau universitari (i per promoure la mobilitat d'estudiants i titulats a l'espai europeu de l'ensenyament superior) s'ha incorporat el sistema europeu de reconeixement, transferència i acumulació de crèdits ECTS com a unitat de mesura; així, s'assignen 120 crèdits ECTS als títols professionals de grau superior d'arts plàstiques i disseny, distribuïts entre els mòduls professionals regulats pel currículum.

Els crèdits ECTS es basen en el treball personal total de l'alumne: no només en les hores exclusivament lectives presencials impartides en el centre educatiu, sinó en totes les que dedica als estudis per superar un mòdul, dins i fora de l'aula. En aquesta unitat de mesura s'integren els ensenyaments (teòrics, teoricopràctics i pràctics) en hores presencials i altres activitats acadèmicament dirigides, com ara són les hores no presencials d'estudi i de treball que l'alumne ha de fer per assolir els objectius formatius de cada matèria.

En els cicles formatius de grau superior el nombre total de crèdits ECTS que s'estableix en el pla d'estudis per cada curs acadèmic és de 60 (30 quadrimestrals o 20 trimestrals).

4.2 Mòduls formatius. Unitats formatives

4.2.1 Mòduls formatius. Definició

El currículum dels cicles formatius s'estructura en mòduls formatius. El concepte de mòdul és equivalent al de matèria teòrica, matèria teoricopràctica o matèria pràctica:

- Mòduls formatius que desenvolupen les capacitats artística, tècnica i tecnològica, associades a un perfil professional.
- Mòduls formatius relacionats amb l'orientació i la inserció laboral, així com el mòdul de formació pràctica en empreses, estudis i tallers.
- Mòdul d'Obra Final en els cicles formatius de grau mitjà.
- Mòdul de Projecte Integrat en els cicles formatius de grau superior.
- Fase de Formació Pràctica en Empreses, Estudis i Tallers.

4.2.2 Mòduls formatius. Organització

La ràtio màxima en els mòduls teòrics és d'un professor o professora per cada 30 alumnes; les assignatures de taller (pràctiques) i les teoricopràctiques es desdoblen a partir de 21 alumnes; en els mòduls de taller (pràctics), la ràtio és d'un professor o professora per cada 15 alumnes; en els mòduls teoricopràctics és proporcional al nombre d'hores lectives en una relació d'un terç (una hora teòrica per cada dues de taller).

Per als mòduls d'Obra Final i de Projecte Integrat s'ha de comptar amb la tutoria individualitzada dels professors que imparteixin docència en el cicle formatiu.

Quan la durada del mòdul justifica un desplegament al llarg de dos cursos, cal garantir la continuïtat de criteris i coordinar-ne la distribució de continguts i l'avaluació.

En els cicles formatius de grau superior, els mòduls formatius tenen assignats un nombre determinat d'ECTS que inclouen les hores lectives (presencials) i les hores no presencials d'estudi i de treball de l'alumne que el professor o professora ha de tenir en compte en programar continguts i activitats.

4.2.3 Mòduls formatius. Programació

La programació de cada mòdul ha d'incloure, com a mínim, el següent:

- El conjunt d'unitats formatives en què s'organitza el mòdul, amb la data d'inici i de finalització i les hores setmanals.
- Les estratègies metodològiques i d'organització.
- Els criteris de qualificació del mòdul partint de les qualificacions de les unitats

formatives.

4.2.4 Unitats formatives. Definició

Els mòduls s'estructuren en unitats formatives de durada variable, és a dir, una agrupació de resultats d'aprenentatge i continguts d'un mòdul relacionada generalment amb unes activitats de treball, amb coherència didàctica per a l'aprenentatge.

Les unitats formatives dels estudis superiors tenen assignats un nombre de crèdits ECTS determinat. A la unitat formativa li correspon el mínim d'1 ECTS i un mínim de 15 hores lectives.

4.2.5 Unitats formatives. Organització

Les unitats formatives s'han de programar de manera que cadascuna es pugui completar en un sol curs i, depenent de l'organització del centre, preferiblement en un trimestre o quadrimestre.

Les unitats formatives d'un mateix mòdul es poden distribuir de forma seqüencial o es poden impartir de forma simultània, o en combinació d'ambdues formes.

En els cicles formatius de grau superior el currículum assigna el nombre d'ECTS a la unitat formativa, el centre assigna les hores lectives presencials a partir del total d'hores atorgades al mòdul. El mínim d'hores lectives presencials d'una unitat formativa és de 15.

4.2.6 Unitats formatives. Programació

La programació de cada unitat formativa ha d'incloure, com a mínim, el següent:

- El conjunt de resultats d'aprenentatge, l'organització, la durada i la seqüència d'impartició.
- El desenvolupament dels resultats d'aprenentatge, els continguts i els criteris d'avaluació contextualitzats.
- L'enunciat de les activitats d'ensenyament i aprenentatge en relació amb els resultats d'aprenentatge, continguts i criteris d'avaluació corresponents.
- Els criteris i les activitats d'avaluació i de qualificació.

4.2.7 Resultats d'aprenentatge. Definició

Un resultat d'aprenentatge expressa la competència que ha d'adquirir l'alumne per desenvolupar funcions o processos i obtenir productes o resultats.

Els resultats d'aprenentatge són declaracions verificables del que un estudiant ha de saber, comprendre i ser capaç de fer després d'obtenir la qualificació concreta o després de culminar l'activitat, la unitat formativa o el mòdul. Cada resultat d'aprenentatge es concreta en un o en diversos criteris d'avaluació.

4.2.8 Continguts. Definició

A cada resultat d'aprenentatge li correspon un bloc de continguts. Els continguts són el conjunt de coneixements fonamentals que l'alumne ha d'assimilar per assolir una capacitat professional determinada.

4.2.9 Criteris d'avaluació. Definició

Els criteris d'avaluació indiquen les accions i els continguts de l'activitat o condicions que permeten valorar si s'ha aconseguit el resultat d'aprenentatge establert.

Són enunciats respecte el grau de consecució del resultat d'aprenentatge que l'estudiant ha de demostrar per a obtenir una qualificació superior al requisit mínim per aprovar l'activitat, la unitat formativa o el mòdul.

4.3 Desplegament del currículum

4.3.1 Hores i crèdits de lliure disposició

Les hores i crèdits de lliure disposició van associades a determinats mòduls del currículum explicitats a cada títol. Aquestes hores tenen com a finalitat completar el currículum establert i singularitzar-lo d'acord amb les necessitats específiques de l'entorn i de l'àmbit.

En els cicles formatius de grau superior el centre ha de distribuir, juntament amb les hores lectives de lliure disposició, els crèdits ECTS corresponents, en nombre enter, en la proporció que es consideri.

El centre les pot distribuir de maneres diferents:

- Entre una o més unitats formatives del mòdul o mòduls, si s'amplien: els resultats d'aprenentatge, els continguts i els criteris d'avaluació corresponents.
- En una unitat formativa nova del mateix mòdul o mòduls, si s'elaboren: els resultats d'aprenentatge, els continguts i els criteris d'avaluació corresponents.
- En un mòdul nou, que formi part d'un projecte del centre, si es defineix el següent:
 - la justificació de la seva creació,
 - el nom i la durada,
 - les unitats formatives que en formen part,

- els resultats d'aprenentatge, continguts i criteris d'avaluació corresponents, i
- l'especialitat o requisit acadèmic que han de complir els professors als quals s'assigna.

El director o directora del centre ha de fer, en un escrit raonat, la proposta del mòdul nou amb la definició de mínims, i l'ha d'adreçar als serveis territorials o, si s'escau, al Consorci d'Educació de Barcelona; els quals han de trametre l'escrit, juntament amb l'informe de la Inspecció d'Educació, a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial a l'efecte de coneixement i constància.

4.3.2 Incorporació de la llengua anglesa als cicles formatius

Les necessitats d'un mercat de treball integrat a la Unió Europea fan que la llengua anglesa esdevingui fonamental en la inserció laboral dels alumnes dels cicles formatius. D'altra banda, cal donar també resposta al compromís amb els objectius educatius sobre l'anglès plantejats per als propers anys per la mateixa Unió Europea.

Amb la finalitat d'incorporar i normalitzar l'ús de la llengua anglesa en situacions professionals habituals i en la presa de decisions en l'àmbit laboral, s'han de dissenyar activitats d'ensenyament i aprenentatge que incorporin la utilització de la llengua anglesa en almenys un dels mòduls del cicle, a excepció del mòdul d'Anglès als cicles formatius de grau mitjà, d'acord amb els resultats d'aprenentatge i criteris d'avaluació que s'estableixen en el document d'orientacions de cada cicle formatiu, publicat a l'apartat Currículum i orientació > Ensenyaments professionals > Ensenyaments artístics > [Arts plàstiques i disseny](#) > Títols LOE, del web de la XTEC.

Cada centre educatiu ha d'establir el mòdul o mòduls i les unitats formatives on es desenvoluparan activitats en llengua anglesa.

4.4 Obra Final o Projecte Integrat

4.4.1 L'Obra Final del cicle formatiu de grau mitjà

El mòdul d'Obra Final del cicle formatiu de grau mitjà ha de permetre culminar la integració dels continguts impartits al llarg del cicle, mitjançant la globalització i la interrelació i, si escau, la compleció dels coneixements, les destreses i les capacitats específiques del camp professional de l'especialitat amb la realització d'una obra adequada al nivell acadèmic cursat que evidencii el domini dels procediments de realització, que sigui expressió de la sensibilitat artística i que mostri el grau d'assoliment dels objectius generals del cicle.

L'Obra Final té una durada de 66 hores lectives presencials i es porta a terme a segon curs.

El centre ha d'ajustar l'Obra Final a les hores assignades i programar-ne el contingut i

el desenvolupament tot concretant en el projecte educatiu, els objectius, les activitats i les estratègies didàctiques que han de servir a l'alumne per portar-la a terme.

L'Obra Final ha tenir la docència d'un professor o professora de l'especialitat determinada i la tutoria individualitzada d'un professor o professora o mestre o mestra de taller que imparteixi docència en el cicle formatiu.

El centre ha d'adjudicar al docent que tingui assignada la tutoria de l'obra final, en funció de la disponibilitat horària del professorat i en la proporció d'alumnes que consideri, el mínim d'una hora lectiva setmanal de l'últim quadrimestre.

Els terminis de presentació i d'inscripció de les propostes de l'Obra Final els ha d'establir el centre i han d'estar consignats en la informació que cal donar a l'alumne sobre programació i avaluació general del cicle, especificada en l'apartat *Informació als alumnes*.

De l'Obra Final, cal avaluar:

- el procés de treball;
- la memòria descriptiva del treball;
- la realització pràctica;
- la presentació pública.

El centre ha d'establir, de forma raonada a l'inici de curs, la ponderació de cada apartat (cap no pot tenir un valor inferior al 15 % del total).

Per avaluar l'Obra Final es tenen en compte els criteris establerts en els decrets que estableixen els currículums dels títols dels cicles de formació específica d'arts plàstiques i disseny.

L'Obra Final s'avalua una vegada s'han superat els mòduls restants que constitueixen el currículum del cicle formatiu, amb l'excepció de la Formació Pràctica en Empreses, Estudis o Tallers (FCT). El centre ha de preveure la necessitat de tancar l'FCT de l'alumne el mateix curs acadèmic. No es pot tramitar el títol fins que no s'hagi acabat i avaluat la Formació Pràctica.

Si no s'avalua l'alumne perquè no ha superat algun dels mòduls del cicle, aquest no perd la convocatòria i en l'acta corresponent hi ha de constar "no qualificat/ada" (NQ).

El mòdul d'Obra Final s'ha d'avaluar positivament quan la comissió avaluadora aprecii que l'alumne ha assolit en un grau suficient els resultats d'aprenentatge en relació amb els objectius generals del cicle formatiu. En cas contrari, l'avaluació ha de ser negativa. El centre ha d'informar l'alumne dels criteris d'avaluació a l'inici de curs i els ha de fer públics pels seus mitjans d'informació (tauler d'anuncis, web o altres).

L'equip docent que ha impartit el mòdul d'Obra Final dels cicles de grau mitjà l'ha d'avaluar de manera col·legiada, des d'una comissió avaluadora nomenada pel director o directora del centre i integrada com a mínim per un president o presidenta, un secretari o secretària i un o una vocal, nomenats entre el coordinador o coordinadora del cicle, el tutor o tutora del grup classe, el professor o professora docent del mòdul i el tutor o tutora de l'Obra Final.

Al [web de la XTEC](#) hi ha els continguts, els procediments i l'avaluació de l'Obra Final amb un model de rúbrica d'avaluació. El centre la pot adequar al seu cicle, ajustant-ne els conceptes i descriptors de cadascun dels apartats.

A l'inici de curs el centre ha d'informar els alumnes dels criteris d'avaluació del Projecte Integrat (rúbrica d'avaluació), els quals ha de publicar en els seus mitjans de difusió (tauler d'anuncis, web, o d'altres).

4.4.2 El Projecte Integrat del cicle formatiu de grau superior

El Projecte Integrat ha de reflectir l'aprenentatge adquirit en relació amb les competències professionals, personals i socials que es requereixen en el món laboral, associades al conjunt dels mòduls formatius corresponents al cicle formatiu.

La finalitat del Projecte és demostrar l'assoliment del domini dels coneixements, processos i tècniques exigibles per a l'exercici de la professió i, en conseqüència, la capacitat de desenvolupar una activitat professional en l'àmbit propi de l'especialitat i el nivell cursat.

El Projecte Integrat té una durada de 10 ECTS, equivalent a 250 hores, un percentatge determinat de les quals són lectives presencials.

Aquest mòdul s'ha de fer al segon curs i s'ha de desenvolupar en dues fases diferenciades, d'acord amb la planificació del centre i els continguts establerts en el currículum.

Primera fase. Proposta

Aquesta fase tracta sobre la teoria i la pràctica del Projecte Integrat necessàries per a un bon plantejament i desenvolupament de la proposta.

Segona fase. Realització

Validada la proposta, la fase es desenvolupa en l'últim quadrimestre del curs. Apartats de la segona fase:

- Procés de treball
- Fonamentació teòrica del projecte
- Realització pràctica del projecte
- Presentació pública

Els terminis de presentació i d'inscripció de les propostes de Projecte Integrat els ha d'establir el centre i han d'estar consignats en la informació que cal donar a l'alumne sobre programació i avaluació general del cicle, especificada en l'apartat Informació als alumnes.

El centre ha de programar la distribució del Projecte Integrat durant el segon curs acadèmic tenint en compte el total d'hores de treball de l'alumne (hores de docència i per compte propi). S'ha d'ajustar el projecte en relació amb les hores assignades i programar-ne el contingut i el desenvolupament concretant, dins el projecte educatiu de

centre, els objectius, les activitats, el temps i les estratègies didàctiques que han de servir a l'alumne per portar-lo a terme.

Entre les possibles formes de distribució, es presenten quatre models (cada centre ha de triar-ne un):

1. El Projecte Integrat es desenvolupa durant el segon curs
En el primer quadrimestre es concentra el gruix de docència (hores lectives) i es desenvolupa la proposta. En el segon quadrimestre, juntament amb la docència restant, es concentren les hores de treball de l'alumne per compte propi i les tutories individualitzades. En aquest segon període es porta a terme la realització del Projecte.
2. El Projecte Integrat es desenvolupa en el segon quadrimestre
En la primera meitat del quadrimestre es confecciona la proposta i en la segona part es concentra en la realització del Projecte. El Projecte Integrat (proposta i realització) es desenvolupa a la segona meitat del segon quadrimestre. Els mòduls hi intervenen de forma transversal, en incorporar els continguts i les activitats. Un cop validada la proposta, en els mesos de maig i juny es concentra la realització del Projecte i el seguiment del tutor o tutora.
3. El Projecte Integrat es porta a terme quan s'han avaluat els mòduls
El Projecte Integrat (proposta i realització) es porta a terme les últimes setmanes del curs acadèmic, una vegada avaluats la resta dels mòduls (4 setmanes amb 25 hores per setmana, que fan un total de 100 hores lectives).

El Projecte Integrat ha de disposar de la docència d'un professor o professora de l'especialitat determinada i la tutoria individualitzada d'un professor o professora del cicle formatiu.

El centre ha d'adjudicar al docent que tingui assignada la tutoria del Projecte Integrat el mínim d'una hora lectiva setmanal de l'últim quadrimestre, en funció de la disponibilitat horària del professorat i en la proporció d'alumnes que consideri.

S'han d'avaluar les dues fases i els apartats corresponents d'aquestes:

Primera fase:

- Proposta

Segona fase:

- Procés de treball
- Fonamentació teòrica del projecte
- Realització pràctica del projecte
- Presentació pública

El centre ha d'establir de forma raonada a l'inici de curs la ponderació de cada apartat (cap no pot tenir un valor inferior al 15% del total).

Per a l'avaluació del Projecte Integrat cal tenir en compte els criteris dels decrets pels

quals s'estableixen els currículums dels títols dels cicles de formació específica d'arts plàstiques i disseny.

El mòdul de Projecte Integrat s'ha d'avaluar en la seva totalitat, un cop s'han superat els mòduls restants del currículum del cicle formatiu, amb l'excepció de la Formació Pràctica en Empreses, Estudis o Tallers. El centre ha de preveure la necessitat de tancar la Formació Pràctica de l'alumne el mateix curs acadèmic que s'avalua el Projecte. No es pot tramitar el títol fins que la Formació Pràctica no estigui acabada i avaluada.

L'alumne que no ha superat algun dels mòduls del cicle i, per tant, no pot ser avaluat, no perd la convocatòria; en l'acta hi ha de constar “no qualificat/ada” (NQ).

L'avaluació final correspon a una comissió que designa el director o directora del centre, que està integrada per:

- el president o presidenta, que és el coordinador o coordinadora del cicle;
- el secretari o secretària, que és el tutor o tutora del grup classe;
- un màxim de tres vocals, designats entre els professors del centre i professionals de l'especialitat i/o representants d'entitats, institucions o empreses de l'entorn del cicle.

Al [web de la XTEC](#) hi ha els continguts, els procediments i l'avaluació del Projecte Integrat amb un model de rúbrica. El centre la pot adequar al seu cicle, ajustant-ne els conceptes i descriptors de cadascun dels apartats.

A l'inici de curs el centre ha d'informar els alumnes dels criteris d'avaluació del Projecte Integrat (rúbrica d'avaluació), els quals ha de publicar en els seus mitjans de difusió (tauler d'anuncis, web, o d'altres).

4.4.3 La tutoria de l'Obra Final o el Projecte Integrat

Les principals tasques de la tutoria del mòdul d'Obra Final o el Projecte Integrat són les següents:

- Proporcionar les directrius que ajudin l'alumne a treballar en la fonamentació teòrica del treball.
- Orientar l'alumne sobre els mètodes de treball més adients, la planificació i la distribució temporal.
- Orientar i assessorar en la realització pràctica: els aspectes tècnics i la manipulació d'eines i materials amb seguretat.
- Assessorar l'alumne en els problemes que sorgeixin i reorientar, si cal, el treball.
- Proporcionar pautes per estructurar correctament la presentació final.

4.5 Avaluació dels cicles formatius d'arts plàstiques i disseny

4.5.1 Avaluació del cicle formatiu

L'avaluació de l'aprenentatge dels alumnes és contínua, ha d'atendre l'organització modular i s'ha de fer per unitats formatives.

En l'avaluació final, l'equip docent del cicle formatiu ha de valorar, per a cada alumne, el grau d'assoliment dels objectius generals amb relació a les competències definides en el perfil professional; també n'ha de valorar l'historial acadèmic i, per acord d'un mínim dels dos terços dels membres de la junta d'avaluació, pot determinar la superació de les unitats formatives pendents i atorgar, a les unitats, la qualificació que decideixi. En aquest cas cal fer constar a l'acta, juntament amb la qualificació de la unitat formativa, un asterisc (*), i al peu de l'acta s'hi ha d'escriure l'expressió "(*) "Requalificat/ada per la junta d'avaluació".

La nota mitjana final del cicle formatiu s'obté quan s'han superat els mòduls impartits al centre educatiu i la Formació Pràctica en Empreses, Estudis o Tallers. Consisteix en la mitjana ponderada de les notes mitjanes ponderades dels mòduls que componen el cicle i s'expressa amb tres decimals.

En els cicles formatius de grau mitjà d'arts plàstiques i disseny la qualificació final es pondera per hores lectives.

En els cicles formatius de grau superior d'arts plàstiques i disseny la qualificació final es pondera per crèdits ECTS.

Si en el cicle s'ha convalidat algun mòdul, per calcular la nota mitjana final no s'ha de computar la Formació Pràctica en Empreses, Estudis i Tallers, atès que la seva qualificació es formula en termes "apte/no apte", ni tampoc els mòduls que hagin estat objecte de convalidació i/o exempció per la seva correspondència amb la pràctica laboral.

4.5.2 Avaluació del mòdul formatiu

La qualificació d'un mòdul és numèrica, del 0 al 10, sense decimals, i és el resultat de la mitjana ponderada de les unitats formatives que el componen.

En els cicles formatius de grau mitjà, per obtenir la qualificació ponderada d'un mòdul cal multiplicar les hores per la qualificació de cada unitat formativa, i la suma d'aquests productes es divideix pel nombre total d'hores del mòdul.

En els cicles formatius de grau superior, per obtenir la qualificació ponderada d'un mòdul cal multiplicar els crèdits ECTS per la qualificació de cada unitat formativa, i la suma d'aquests productes es divideix pel nombre total de crèdits ECTS del mòdul.

La superació del mòdul s'obté amb l'avaluació positiva de les unitats formatives que el componen.

Els mòduls superats acrediten les unitats de competència a les quals s'associen, d'acord amb la relació establerta en el perfil professional del títol.

4.5.3 Avaluació de la unitat formativa

L'avaluació s'ha de fer tenint en compte els resultats d'aprenentatge i els criteris d'avaluació que s'estableixen en cada unitat formativa.

La qualificació de les unitats formatives és numèrica, entre 0 i 10, amb un decimal. No es pot aplicar cap mesura per modificar una qualificació positiva d'una unitat formativa o mòdul; així, no es poden repetir unitats formatives ja superades per millorar-ne les qualificacions, ni es poden establir fórmules (presentació a segones convocatòries de recuperació ni d'altres) per incrementar-ne la qualificació positiva.

Els centres han de generar registres d'avaluació on es concreti, per a cada alumne, el grau d'assoliment de cada resultat d'aprenentatge de les unitats formatives.

Aquests registres, com la resta de documentació acadèmica, han d'estar a disposició de la Inspecció d'Educació.

4.5.4 Convocatòries per a l'avaluació

En el règim presencial, es pot avaluar d'una unitat formativa un alumne en quatre convocatòries ordinàries com a màxim, excepte la Formació Pràctica (FCT), que només es pot avaluar en dues. Amb caràcter excepcional, l'alumne pot sol·licitar al director o directora del centre una cinquena convocatòria extraordinària per malaltia, discapacitat o altres motius que en condicionin o n'impedeixin el desenvolupament dels estudis. El director o directora del centre ha de resoldre la sol·licitud.

Amb cada matrícula a les unitats formatives, l'alumne disposa de dues convocatòries; la presentació a la primera és obligatòria i la presentació a la segona és voluntària. Si l'alumne no s'hi presenta, no es compta a efectes del còmput màxim (hi ha de constar "no presentat/ada" (NP)).

La primera convocatòria es fa en finalitzar la unitat formativa, a la fi del trimestre o quadrimestre. La segona convocatòria l'estableix el centre en els mesos de juny o setembre, segons la programació i el calendari escolar.

En el cas del mòdul de l'Obra Final, en els cicles formatius de grau mitjà, i del mòdul de Projecte Integrat, en els cicles formatius de grau superior, la segona convocatòria ha de quedar establerta en la primera setmana de setembre. Cal tenir aprovats la resta mòduls.

L'alumne que ha perdut el dret a l'avaluació continuada per faltes d'assistència (cal l'assistència al 80% de les classes com a mínim) o que abandona, perd la primera convocatòria i ha de constar com a "no avaluat/ada". En aquest cas, el centre ha d'establir els requisits perquè l'alumne pugui optar a la segona convocatòria.

El professor o professora del mòdul ha d'establir les estratègies de recuperació de la segona convocatòria, que poden consistir en activitats puntuals o contínues i que s'han

de preveure en la programació de la unitat formativa, així com el seu seguiment. Les activitats de recuperació no s'han d'entendre com un sol examen, ni l'avaluació contínua com a exàmens continus.

Cal informar l'alumne de les activitats que ha de dur a terme per recuperar les unitats formatives suspeses, així com del període i les dates de les revisions de les activitats i l'avaluació corresponent en segona convocatòria.

L'alumne pot sol·licitar al director o directora del centre la renúncia a la convocatòria de tots o algun dels mòduls que componen el cicle formatiu, i/o de la Formació Pràctica en Empreses, Estudis i Tallers. La renúncia a la convocatòria es reflecteix als documents d'avaluació amb l'expressió "renúncia". La renúncia afecta els mòduls no finalitzats, i es mantenen les qualificacions de les unitats formatives obtingudes fins al moment de la renúncia.

Per concedir la renúncia són causes suficients, si es justifica documentalment, les que generen una absència prolongada de classe, per exemple una malaltia o un accident de l'alumne o d'un familiar, l'atenció a familiars, la maternitat o paternitat, un canvi de condicions en el treball o la incorporació a un lloc de treball, i altres circumstàncies personals de caràcter extraordinari. El director o directora del centre és qui resol la sol·licitud de denúncia.

4.5.5 Promoció de curs

Per passar de curs en un cicle formatiu l'alumne ha d'obtenir l'avaluació positiva de les unitats formatives, la càrrega de les quals ha de ser el 75% del conjunt planificat en el primer curs, com a mínim. En els cicles formatius de grau superior cal tenir avaluació positiva de 45 ECTS dels 60 del primer curs.

L'alumne que supera un nombre d'unitats formatives igual o superior al 75% del conjunt planificat en el primer curs es pot matricular del segon curs i ha de cursar obligatòriament les unitats formatives no superades el primer curs.

En cas contrari, s'ha de matricular de les unitats formatives no superades el primer curs del cicle i, opcionalment, de les unitats formatives del segon curs que no tinguin incompatibilitat horària o curricular significativa, segons el projecte del centre i la disponibilitat de places.

Tanmateix, les normes d'organització i funcionament del centre poden determinar en quines circumstàncies excepcionals, relacionades amb incompatibilitats curriculars o horàries, un alumne ha de matricular-se només de les unitats formatives del primer curs, malgrat haver superat el 75% del conjunt del primer curs.

Si l'alumne passa de curs amb unitats formatives pendents se li ha de recomanar l'assistència a les classes, si no hi ha incompatibilitat horària. El centre ha de definir com cal fer el seguiment del progrés dels alumnes amb unitats formatives pendents, les estratègies i les accions que es duran a terme amb l'objectiu de millorar-ne i optimitzar els resultats en el desenvolupament de les competències necessàries.

4.5.6 Procediment per a la mobilitat

Quan un alumne sol·licita el trasllat d'expedient acadèmic a fi de continuar els estudis en un centre pertanyent a una altra administració educativa, i s'accepta aquesta sol·licitud, s'ha de fer l'adaptació corresponent perquè l'alumne s'incorpori al curs que li correspon.

A aquest efecte, els mòduls aprovats en la seva totalitat similars en continguts i durada o valor en crèdits ECTS als que s'estableixen al seu pla d'estudis s'han de reconèixer de manera automàtica com a adaptats; per a d'altres casos es pot preveure la superació de complements de formació que es considerin convenientes.

Els complements de formació previstos en els procediments d'adaptacions curriculars o incorporacions a un nou pla d'estudis s'han de fer des de les unitats formatives i s'han d'expressar en qualificacions numèriques o d'"apte/a" i "no apte/a", segons es prevegi en la resolució; en l'acta hi ha de constar "continguts reconeguts".

Els mòduls adaptats figuren a l'expedient acadèmic personal amb la denominació "continguts reconeguts". Quan sigui necessari fer una ponderació de les qualificacions, els mòduls adaptats s'han de computar amb la qualificació obtinguda al centre d'origen.

Els mòduls objecte de reconeixement a l'efecte de la incorporació de l'alumne a un pla d'estudis que en substitueix un d'anterior, consten a l'acta com a "continguts reconeguts".

El director o directora del centre ha de trametre a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial una proposta argumentada d'adaptació dels alumnes matriculats al seu centre, juntament amb la documentació necessària.

4.5.7 Exempció de mòduls formatius determinats i de la Formació Pràctica per la seva correspondència amb l'experiència laboral

Es pot determinar l'exempció de mòduls formatius en el currículum del cicle i de la Formació Pràctica en Empreses, Estudis i Tallers per la seva correspondència amb la pràctica laboral, sempre que s'acrediti, com a mínim, un any d'experiència relacionada amb els coneixements, les capacitats i les destreses i, si escau, les unitats de competència pròpies dels mòduls i/o de l'exercici professional específic del cicle formatiu corresponent, d'acord amb el que estableix la norma que regula cada títol.

L'exempció del 100% de les hores del mòdul s'atorga si l'alumne acredita experiència professional corresponent a un nombre d'hores igual o superior a les de la Formació Pràctica, relacionada amb l'àmbit professional i de treball i les principals ocupacions i llocs de treball del cicle formatiu.

Els criteris d'exempció i la seva tramitació són els mateixos que es recullen a la

publicació [Normativa de la formació pràctica en centres de treball](#).

L'experiència laboral a què es refereix l'apartat anterior s'ha d'acreditar amb la documentació següent:

- Certificat de l'empresa on s'ha adquirit l'experiència laboral; hi ha de constar la durada del contracte, l'activitat exercida i el període en què s'ha dut a terme l'activitat.
- En el cas de treballadors per compte propi, certificat d'alta en el Cens d'obligats tributaris i evidències de l'activitat exercida.

Els mòduls formatius i la Formació Pràctica objecte d'exempció perquè es corresponen amb la pràctica laboral figuren a l'expedient acadèmic de l'alumne com a "exempt/a".

Els mòduls objecte d'exempció perquè es corresponen amb la pràctica laboral no computen per calcular la nota mitjana final.

4.5.8 Reconeixement d'estudis i crèdits ECTS

El [Reial decret 1618/2011](#), de 14 de novembre, sobre reconeixement d'estudis en l'àmbit de l'educació superior, preveu el reconeixement de crèdits que l'alumne pot sol·licitar segons els estudis cursats i els que vol cursar, que depèn de la durada dels currículums o plans d'estudi.

Els estudis reconeguts no poden superar el 60% dels crèdits del pla d'estudis o del currículum del títol que es pretén cursar.

Les sol·licituds s'han de presentar en el termini des que l'alumne es matricula fins passat un mes des de l'inici oficial del curs en què està matriculat.

El director o directora del centre ha de trametre les sol·licituds de reconeixement dels alumnes a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial, les quals s'han d'acompanyar de l'acreditació oficial dels estudis dels quals se sol·licita el reconeixement, és a dir, el títol oficial d'educació superior expedit per les autoritats competents o certificat substitutori. En el cas d'estudis parcials, cal aportar el certificat acadèmic oficial corresponent als estudis superats.

El termini màxim per resoldre i notificar les resolucions és de tres mesos a partir de l'endemà del dia d'entrada de la sol·licitud en el registre. Si passat aquest termini no es rep cap resolució expressa, s'ha d'interpretar com a silenci administratiu.

En el cas dels mòduls o unitats formatives reconeguts, cal computar la qualificació obtinguda al centre d'origen; els que siguin objecte de reconeixement figuren a l'expedient acadèmic de l'alumne com a "continguts reconeguts".

4.6 Organització dels cicles formatius d'arts plàstiques i disseny a les escoles d'art

El centre pot determinar l'organització del pla d'estudis dels cicles formatius de forma trimestral o quadrimestral. Les unitats formatives s'han de programar de manera que cada unitat es pugui completar preferiblement en un trimestre o quadrimestre, depenent de l'organització del centre. Els cicles formatius de grau superior es distribueixen en 60 ECTS per curs (20 trimestrals o 30 quadrimestrals).

L'equip docent assignat al cicle de formació específica ha d'elaborar, de manera conjunta i coordinada, la proposta d'organització dels continguts corresponents al cicle de formació específica i els criteris generals del desenvolupament curricular i d'avaluació de l'aprenentatge.

Cada any cal fer una valoració de l'adequació de l'organització i la programació dels cicles de formació específica a l'entorn socioeconòmic i cultural per revisar i actualitzar allò que es consideri convenient.

L'organització del cicle de formació específica ha d'incloure, almenys, les decisions relatives als aspectes següents:

- Mòduls. Distribució dels mòduls al llarg del cicle; per cadascun cal que hi consti les dates previstes d'inici i d'acabament, la durada en hores, les unitats formatives que el componen i el nombre d'hores lectives setmanals.
- Desplegament del currículum.
- Crèdits ECTS i hores lectives de lliure disposició. Criteris per a la creació d'un nou mòdul o unitat formativa, distribució dels ECTS i de les hores lectives al cicle de grau superior.
- Incorporació de la llengua anglesa als cicles formatius. Mòduls professionals o unitats formatives amb activitats d'ensenyament i d'aprenentatge en llengua anglesa als cicles de grau mitjà.
- Formació Pràctica en Empreses o Tallers. Criteris per a l'organització.
- Obra final o Projecte Integrat. Criteris per a l'organització.
- Avaluació dels cicles formatius d'arts plàstiques i disseny. Criteris generals sobre l'avaluació dels mòduls professionals i les unitats formatives.
- Espais docents i recursos que s'han d'utilitzar en el desenvolupament del cicle.
- Atribució docent dels professors.

4.7 Cicles de formació específica de grau mitjà i de grau superior d'arts plàstiques i disseny (LOE)

4.7.1 Cicles de formació específica de grau mitjà d'arts plàstiques i disseny regulats per la LOE

Títol Reial decret	BOE	Denominació	Total	Durada lectiva	FCT	Obra final
<i>Ceràmica artística</i>						

37/2010, 15 gener	Núm.33, 6.3.2010	Decoració Ceràmica	1.600	1.485	115	66
37/2010, 15 gener	Núm.33, 6.3.2010	Terrisseria	1.600	1.485	115	66
<i>Comunicació gràfica i audiovisual</i>						
1436/2012, 11 octubre	Núm.265, 3.11.2012	Assistència al Producte Gràfic Imprès	1.600	1.400	200	66
1436/2012, 11 octubre	Núm.265, 3.11.2012	Assistència al Producte Gràfic Interactiu	1.600	1.400	200	66
<i>Escultura</i>						
228/2015 27 març	Núm. 97 23.4.2015	Forja Artística	1.600	1.485	115	66
225/2015 27 març	Núm. 97 23.4.2015	Reproduccions Artístiques en Fusta	1.600	1.485	115	66
226/2015 27 març	Núm. 97 23.4.2015	Reproduccions Artístiques en Pedra	1.600	1.485	115	66

4.7.2 Cicles de formació específica de grau superior d'arts plàstiques i disseny regulats per la LOE

Títol Reial decret	BOE	Denominació	Total	Durada lectiva	FCT	Projecte integrat
<i>Ceràmica artística</i>						
37/2010, 15 gener	Núm.33, 6.3.2010	Ceràmica Artística	2.000 h 120 ECTS	1.882 h 105 ECTS	118 h 5 ECTS	100 h 10 ECTS
37/2010, 15 gener	Núm.33, 6.3.2010	Modelisme i Matriceria Ceràmica	2.000 h 120 ECTS	1.882 h 105 ECTS	118 h 5 ECTS	100 h 10 ECTS
<i>Comunicació gràfica i audiovisual</i>						
1427/2012, 11 octubre	Núm.265, 3.11.2012	Animació	2.000 h 120 ECTS	1.720 h 108 ECTS	280 h 12 ECTS	99 h 10 ECTS
1434/2012, 11 octubre	Núm.265, 3.11.2012	Còmic	2.000 h 120 ECTS	1.720 h 108 ECTS	280 h 12 ECTS	99 h 10 ECTS
1432/2012, 11 octubre	Núm.265, 3.11.2012	Fotografia	2.000 h 120 ECTS	1.720 h 108 ECTS	280 h 12 ECTS	99 h 10 ECTS
1430/2012, 11 octubre	Núm.265, 3.11.2012	Gràfica Audiovisual	2.000 h 120 ECTS	1.720 h 108 ECTS	280 h 12 ECTS	99 h 10 ECTS
1429/2012, 11 octubre	Núm.265, 3.11.2012	Gràfica Impresa	2.000 h 120 ECTS	1.720 h 108 ECTS	280 h 12 ECTS	99 h 10 ECTS

1428/2012, 11 octubre	Núm.265, 3.11.2012	Gràfica Interactiva	2.000 h 120 ECTS	1.720 h 108 ECTS	280 h 12 ECTS	99 h 10 ECTS
1431/2012, 11 octubre	Núm.265, 3.11.2012	Gràfica Publicitària	2.000 h 120 ECTS	1.720 h 108 ECTS	280 h 12 ECTS	99 h 10 ECTS
1433/2012, 11 octubre	Núm.265, 3.11.2012	Il·lustració	2.000 h 120 ECTS	1.720 h 108 ECTS	280 h 12 ECTS	99 h 10 ECTS
<i>Escultura</i>						
223/2015, 27 març	Núm. 97 23.4.2015	Daurat, Argentat i Policromia	2.000 h 120 ECTS	1.881 h 115 ECTS	119 h 5 ECTS	99 h 10 ECTS
219/2015, 27 març	Núm. 97 23.4.2015	Ebenisteria Artística	2.000 h 120 ECTS	1.881 h 115 ECTS	119 h 5 ECTS	99 h 10 ECTS
221/2015, 27 març	Núm. 97 23.4.2015	Fosa Artística	2.000 h 120 ECTS	1.881 h 115 ECTS	119 h 5 ECTS	99 h 10 ECTS
222/2015, 27 març	Núm 97 23.4.2015	Motlles i Reproduccions Escultòriques	2.000 h 120 ECTS	1.881 h 115 ECTS	119 h 5 ECTS	99 h 10 ECTS
220/2015, 27 març	Núm. 101 28.4.2015	Escultura Aplicada a l'Espectacle	2.000 h 120 ECTS	1.881 h 115 ECTS	119 h 5 ECTS	99 h 10 ECTS
218/2015 27 març	Núm. 97 23.4.2015	Tècniques Escultòriques	2.000 h 120 ECTS	1.881 h 115 ECTS	119 h 5 ECTS	99 h 10 ECTS
227/2015 27 març	Núm. 97 23.4.2015	Tècniques Escultòriques en Fusta	2.000 h 120 ECTS	1.881 h 115 ECTS	119 h 5 ECTS	99 h 10 ECTS
229/2015, 27 març	Núm. 101 28.4.2015	Tècniques Escultòriques en Metall	2.000 h 120 ECTS	1.881 h 115 ECTS	119 h 5 ECTS	99 h 10 ECTS
230/2015, 27 març	Núm .101 28.4.2015	Tècniques Escultòriques en Pedra	2.000 h 120 ECTS	1.881 h 115 ECTS	119 h 5 ECTS	99 h 10 ECTS
231/2015, 27 març	Núm. 110 8.5.2015	Tècniques Escultòriques en Pell	2.000 h 120 ECTS	1.881 h 115 ECTS	119 h 5 ECTS	99 h 10 ECTS

5 Aspectes comuns als cicles de grau mitjà i grau superior d'arts plàstiques i disseny

5.1 Formació Pràctica en Empreses, Estudis i Tallers (FCT)

5.1.1 Distribució, finalitats i objectius de l'FCT

La Formació Pràctica en Centres de Treball (FCT) es pot fer al mateix temps que els mòduls o bé de manera intensiva al final del curs, o durant la realització de l'Obra Final o Projecte Integrat, i s'ha de fer prioritàriament en el segon curs.

Si per completar el període de pràctiques es depassen les dates previstes per a l'avaluació final dels mòduls, s'ha de fer constar "p. av." (pendent d'avaluació) en l'apartat de formació pràctica de l'acta d'avaluació del final de curs.

En la sessió d'avaluació que segueixi en acabar la Formació Pràctica s'estableix la qualificació, que ha de constar en l'acta d'avaluació extraordinària corresponent.

Distribució

La distribució de l'FCT la determina cada centre i ha de seguir, amb caràcter general, el calendari escolar; s'ha de fer entre les 8 i les 22 hores.

L'FCT es pot fer en un període o més; es poden fer fins a 4 hores diàries de manera simultània amb les hores lectives del cicle, i es poden fer fins a 7 hores diàries, en modalitat intensiva, si no coincideixen en el mateix dia amb les hores lectives del cicle.

La Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial pot autoritzar altres distribucions de l'FCT amb la petició prèvia escrita del director o directora del centre, que cal raonar en cada cas i presentar als serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, al Consorci d'Educació.

Finalitats

- Desenvolupar estratègies que portin a un acostament entre l'estructura acadèmica i la laboral, tant en un sentit com en l'altre.
- Integrar dins el currículum de l'alumne totes les accions que estan dins el camp de la transició cap al món laboral.
- Facilitar, tant als alumnes com a l'empresa o institució, la possibilitat de dur a la pràctica aquestes accions.

Objectius generals

- Orientar l'alumne perquè tingui un coneixement més clar de les seves capacitats i interessos.
- Facilitar la inserció i la qualificació professional en el món laboral.

Objectius específics en matèria de qualificació artística i professional

- Fer un aprenentatge significatiu dels coneixements i tecnologies actuals en un ambient real de treball d'empresa o institució.
- Adquirir nous coneixements professionals.
- Desenvolupar, en el context laboral, els coneixements curriculars apresos.

Objectius específics en matèria de qualificació d'inserció professional

- Comprendre el procés productiu i/o les tasques de serveis i participar-hi.
- Adquirir hàbits de relacions humanes a l'empresa.

5.1.2 Programació de l'FCT: pla d'activitats

Cada cicle formatiu té associades activitats pròpies del perfil professional. El pla d'activitats defineix les tasques que cal fer a l'empresa, estudi o taller.

El mòdul d'FCT en els cicles formatius de grau superior LOE té assignats un nombre d'ECTS, en els quals es preveuen les hores de treball a l'empresa, estudi o taller i les hores de treball de l'alumne per compte propi.

L'escola d'art i disseny ha de programar l'activitat que l'alumne ha de portar a terme per completar el còmput total d'hores dels ECTS a banda de les que ha de fer a l'empresa, estudi o taller.

5.1.3 Accés a l'FCT

L'equip docent responsable d'impartir el cicle formatiu, d'acord amb el director o directora del centre, pot establir que per iniciar l'FCT cal que l'alumne tingui l'avaluació positiva de tots els mòduls lectius cursats fins al moment d'iniciar-la, o bé una valoració individualitzada, per a l'alumne que no els hagi superat tots, del grau d'assoliment dels objectius dels crèdits cursats, de les possibilitats raonables de recuperació i del previsible aprofitament que l'alumne pugui obtenir de l'FCT.

5.1.4 Avaluació de l'FCT

L'avaluació de la Formació Pràctica en Empreses, Estudis o Tallers (FCT) correspon a la junta d'avaluació del centre educatiu; ha de ser continuada durant l'estada de l'alumne a l'empresa.

En acabar l'FCT, la persona responsable de la formació a l'empresa ha de valorar l'evolució de l'alumne mitjançant un informe que s'ha d'incorporar al quadern de pràctiques.

A l'hora de determinar la idoneïtat de l'alumne, el tutor o tutora del cicle i la persona responsable d'aquesta formació a l'empresa han de tenir en compte la valoració que l'alumne en fa, i corregir-ne, si cal, les deficiències, fet que ha de quedar recollit en el quadern de pràctiques.

Aquesta avaluació s'ha de fonamentar en els informes emesos pel responsable de la formació de l'alumne en el centre de treball. Aquesta fase es qualifica com "apte/a" o "no apte/a".

En règim presencial aquesta fase pot ser objecte d'avaluació en dues convocatòries. Amb caràcter excepcional, el Departament pot establir una convocatòria extraordinària per a les persones que han exhaurit el nombre màxim de convocatòries per malaltia, discapacitat o altres motius que condicionin o impedeixin el desenvolupament ordinari

dels estudis.

5.1.5 Exempcions de l'FCT

Els criteris d'exempció i la seva tramitació estan recollits en la publicació [Normativa de la formació pràctica en centres de treball. Instruccions d'aplicació](#) del curs corresponent, de la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial.

5.1.6 Homologació d'empreses

Per resolució comunicada relativa a l'FCT, la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial ha de regular els sistemes d'homologació de les empreses i entitats que acullen alumnes per fer l'FCT, per garantir les condicions adequades i la qualitat requerida.

5.1.7 Seguiment de l'FCT

Correspon al tutor o tutora de pràctiques el seguiment de l'alumne en l'FCT, d'acord amb l'[Ordre ENS/193/2002](#), de 5 de juny, per la qual es regula l'FCT i els convenis de col·laboració amb empreses i entitats, i l'[Ordre EDU/416/2007](#), de 13 de novembre, per la qual es modifica l'article 5 de l'Ordre esmentada. Per tal de fer el seguiment de l'alumne en la realització de l'FCT, el tutor o tutora de pràctiques ha de fer almenys dues visites.

5.1.8 Proposta d'extinció del conveni per cursar l'FCT en una determinada empresa o entitat

L'equip docent del cicle formatiu, a proposta del tutor o tutora del cicle, pot proposar al director o directora del centre l'extinció del conveni per a la realització de la formació pràctica amb l'entitat o empresa col·laboradora. La proposta d'extinció pot fonamentar-se en comportaments o actituds inadequats o en capacitats notòriament no idònies de l'alumne que, per la permanència o intensitat, impedeixen o dificulten el desenvolupament normal de la formació pràctica, o en l'incompliment, per part de l'empresa, de les condicions que assegurin el caràcter formatiu de l'FCT o de les normes de seguretat reglamentàries, o pel fet haver estat sancionada per l'autoritat laboral en els sis mesos anteriors.

L'equip docent del cicle formatiu, a proposta del tutor o tutora, pot decidir l'avaluació negativa de l'FCT, tot i que no s'hagi completat el nombre d'hores previstes, o bé diferir la realització de les hores de formació pràctica pendents.

A les instruccions específiques d'aplicació de la FCT del curs acadèmic hi consta més informació al respecte.

5.2 Avaluació contínua

La finalitat de l'avaluació contínua és regular l'aprenentatge dels alumnes i el mateix procés d'aprenentatge (avaluació formativa).

Al final del procés d'ensenyament-aprenentatge (avaluació formativa) es fa l'avaluació final (sumatòria) que, a partir dels criteris d'avaluació, qualifica l'alumne i acredita l'assoliment dels resultats d'aprenentatge i les competències associades.

L'avaluació contínua es fonamenta en la recollida sistemàtica d'informació per part del professor o professora per fer un seguiment del procés d'aprenentatge de l'alumne.

L'alumne ha d'estar prèviament informat sobre les competències requerides, els sistemes i criteris d'avaluació que s'aplicaran i el nivell de resultats d'aprenentatge que es demana sobre les activitats proposades.

Els professors han de fer el seguiment del progrés dels alumnes segons el sistema establert, amb previsió d'estratègies per al desenvolupament individual de l'alumne en les competències necessàries i les accions que es duren a terme amb l'objectiu de millorar i optimitzar els resultats.

L'aplicació del procés d'avaluació contínua dels alumnes en règim presencial requereix l'assistència a un mínim del 80% de les classes i l'acompliment de la totalitat de les activitats programades.

Una assistència inferior al 80% no justificada impossibilita l'avaluació, situació que s'ha de reflectir en l'acta amb l'anotació "no avaluat/ada" i implica la pèrdua de convocatòria. L'alumne de règim presencial no avaluat per manca d'assistència ha de complir l'assistència mínima el curs següent.

Els documents i les activitats d'avaluació han d'estar sota la custòdia dels professors del centre fins a la finalització del curs següent. A partir d'aquest termini les activitats d'avaluació es poden retornar als alumnes o bé destruir-les.

5.3 Convalidacions i exempcions dels cicles formatius d'arts plàstiques i disseny

5.3.1 Convalidacions en accedir a un cicle

El currículum dels cicles formatius d'arts plàstiques i disseny està format per mòduls establerts per Departament d'Ensenyament i d'altres per normativa bàsica de l'Estat. Al [web de la XTEC](#) es pot consultar la normativa competent de l'ordenació curricular dels mòduls dels cicles (LOGSE i LOE).

Són objecte de convalidació els mòduls formatius i les unitats formatives comuns a

diversos cicles formatius d'arts plàstiques i disseny, del mateix nivell o superior, sempre que tinguin igual denominació, igual o menor durada, continguts i competències coincidents, així com objectius, resultats d'aprenentatge i criteris d'avaluació iguals o concordants.

En el cas dels mòduls o unitats formatives convalidats que tenen la mateixa denominació i currículum, i que són comuns a diversos cicles, cal traslladar la qualificació obtinguda en el primer cicle cursat.

Els mòduls objecte de convalidació figuren a l'expedient acadèmic de l'alumne amb l'expressió de "continguts reconeguts".

Per a altres convalidacions no previstes, l'alumne pot presentar la sol·licitud de convalidació des que es matricula fins passat un mes des de l'inici oficial del curs. El director o directora del centre ha de trametre a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial les sol·licituds de convalidació i la documentació justificativa dels alumnes.

Aquestes convalidacions no s'han de tenir en compte per calcular la nota mitjana final. L'alumne ha d'assistir a classe mentre no hagi ha una resolució positiva.

5.3.2 Mòduls comuns a diversos cicles

Les convalidacions previstes en la normativa que defineix el currículum formatiu les ha de reconèixer el director o directora del centre educatiu públic on està matriculat l'alumne o, si escau, on està adscrit el centre privat de l'interessat, prèvia sol·licitud personal acompanyada dels documents originals o compulsats acreditatius necessaris, que han de quedar incorporats a l'expedient personal de l'alumne al centre.

El director o directora del centre pot convalidar alguns mòduls de diferents cicles formatius LOGSE segons els criteris i la relació continguda en l'[Ordre ECI/3058/2004](#), de 10 de setembre.

El director o directora del centre pot convalidar els mòduls formatius i les unitats formatives comuns a diversos cicles formatius d'arts plàstiques i disseny, del mateix nivell o superior, sempre que tinguin igual denominació, igual o menor durada, continguts i competències coincidents, així com objectius, resultats d'aprenentatge i criteris d'avaluació iguals o concordants.

Les convalidacions dels mòduls i les unitats formatives dissenyats pel centre per a les hores i crèdits de lliure disposició, prèvia sol·licitud de la persona interessada, les ha de reconèixer el director o directora del centre, un cop examinada la documentació acreditativa dels estudis cursats, mitjançant un escrit que s'ha de guardar en l'expedient acadèmic de l'alumne juntament amb la documentació acreditativa original o compulsada que acredita la superació del mòdul que es convalida, i que és necessària per al reconeixement.

Aquesta convalidació és possible sempre que es corresponguin a un mateix nivell o superior, quan es treballa sobre les mateixes competències amb un mínim del 75% de

coincidència en continguts i el mateix o un nombre superior de crèdits/hores, i amb un mínim del 75% de coincidència en càrrega lectiva.

Per concedir les convalidacions és un requisit indispensable que la persona interessada estigui matriculada en els ensenyaments oficials per als quals sol·licita la convalidació. Les convalidacions han de ser reconegudes, amb la sol·licitud prèvia de la persona interessada, pel director o directora del centre on està matriculat l'alumne, mitjançant un escrit que s'ha de guardar en el seu expedient acadèmic juntament amb la documentació acreditativa original o compulsada que acredita la superació del mòdul que es convalida, i que és necessària per al reconeixement.

5.3.3 Altres convalidacions

Per a altres convalidacions no previstes en l'apartat Mòduls comuns a diversos cicles, l'alumne pot presentar la sol·licitud de convalidació des del moment de la matrícula. És recomanable demanar-la al primer curs tan aviat com sigui possible, ja que l'alumne ha d'assistir a classe mentre no hi hagi una resolució positiva. El director o directora del centre ha de trametre les sol·licituds de convalidació dels alumnes matriculats al seu centre, juntament amb la documentació necessària, a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial.

A l'apartat "Catàleg de models" hi ha dos tipus de sol·licituds de convalidació, que cal emplenar per separat, en funció de qui té competència per resoldre: el Ministeri d'Educació, Cultura i Esport o el Departament d'Ensenyament.

Les sol·licituds de convalidacions que ha de resoldre el Ministeri d'Educació, Cultura i Esport s'han de trametre al Departament d'Ensenyament abans del 15 de novembre.

Cal adjuntar, a cada sol·licitud, la documentació següent:

- Resguard de la matrícula.
- Còpia del DNI, passaport o NIE.
- Títol o certificat acadèmic dels ensenyaments cursats.
- Documentació justificativa de la formació cursada. Hi ha de figurar la informació de la càrrega lectiva, curricular i una descripció breu dels continguts. No cal adjuntar aquesta informació si els ensenyaments superats són cicles formatius d'arts plàstiques i disseny, cicles de formació professional, ensenyaments superiors de disseny o de conservació i restauració de béns culturals ordenats per la LOGSE o per la LOE.

5.3.4 Registre i efectes de les convalidacions

En l'expedient acadèmic de l'alumne, cal fer constar "convalidat" en els mòduls convalidats.

Els mòduls convalidats sense trasllat de qualificació no es tenen en compte per calcular

la qualificació final del cicle de formació específica.

5.4 La junta d'avaluació

La junta d'avaluació l'ha de compondre l'equip docent, és a dir, els professors que intervenen en l'activitat educativa del grup classe durant el curs escolar.

Els alumnes no formen part de la junta d'avaluació. Tanmateix, és possible que participin en les sessions d'avaluació, i s'han d'atènyer al que determinin les normes d'organització i funcionament del centre.

La junta d'avaluació ha de concretar les estratègies d'atenció i orientació als alumnes perquè aquests assoleixin els objectius dels ensenyaments.

La junta d'avaluació ha d'adoptar les decisions per consens; en cas contrari, les ha de prendre per acord d'un mínim dels dos terços dels membres de la junta d'avaluació. El tutor o tutora de l'alumne coordina i presideix les sessions d'avaluació i, en col·laboració amb la secretaria acadèmica, és el responsable de la correcta gestió de la documentació de la sessió; ha d'estendre acta del desenvolupament de la sessió, en què han de constar els acords presos. També ha de vehicular l'intercanvi d'informació amb els alumnes i, si escau, amb les famílies.

Les qualificacions s'han de reflectir a l'acta d'avaluació i a l'expedient acadèmic.

La junta d'avaluació, en la sessió final d'avaluació del cicle, ha d'analitzar, per a cada alumne, l'aprenentatge en el conjunt dels mòduls formatius corresponents al cicle formatiu en relació amb les competències professionals artístiques, personals i socials expressades en els objectius generals del cicle formatiu. Per acord d'un mínim dels dos terços dels membres de la junta d'avaluació, es pot determinar la superació de les unitats formatives pendents i atorgar, a les unitats, la qualificació que es decideixi. En aquest cas cal fer constar a l'acta, juntament amb la qualificació de la unitat formativa, un asterisc (*), i al peu de l'acta s'hi ha d'escriure l'expressió "*requalificat/ada per la junta d'avaluació".

Sessions de la junta d'avaluació

La junta d'avaluació ha de fer durant el curs acadèmic un mínim de tres sessions d'avaluació, dues quadrimestrals i una final.

A l'inici de cada cicle formatiu, abans de la primera sessió d'avaluació, s'ha de fer una avaluació inicial del cicle formatiu que té per objectiu avaluar globalment la incorporació dels alumnes al cicle, ajustar la programació prevista i reorientar-la, si escau.

La junta d'avaluació es pot reunir, convocada pel tutor o tutora del cicle, quan calgui, per avaluar i proposar la certificació dels alumnes que es matriculen per mòduls solts o unitats formatives.

En cada sessió de la junta d'avaluació cal qualificar les unitats formatives i els mòduls formatius que l'alumne hagi finalitzat i s'hi han d'incorporar, si escau, les qualificacions corresponents a les segones convocatòries.

En el cas de les unitats formatives iniciades i no finalitzades en el moment de la sessió de la junta d'avaluació, s'ha de donar informació orientativa sobre la progressió dels aprenentatges.

Les sessions de la junta d'avaluació tenen per objectiu:

- Valorar el desplegament del cicle i la seqüenciació i adequació de la programació a les necessitats formatives i l'actitud i motivació general de l'alumne.
- Coordinar l'equip docent.
- Proposar actuacions i adoptar decisions per corregir les deficiències observades en el procés d'ensenyament i aprenentatge.
- Valorar de manera col·legiada el grau d'assoliment per part de l'alumne dels resultats d'aprenentatge treballats durant el període d'avaluació.
- Valorar de manera col·legiada el grau d'assoliment per part de l'alumne de les competències professionals, personals i socials i dels objectius generals del cicle formatiu.
- Qualificar l'alumne amb relació a les unitats formatives finalitzades i als mòduls corresponents.
- Valorar la programació desenvolupada al llarg del període que és objecte d'avaluació i proposar, si escau, actuacions correctores del procés d'ensenyament i aprenentatge per incorporar-les a la planificació dels ensenyaments del curs següent.

5.5 Matrícula d'honor

Si un alumne obté una qualificació final del cicle formatiu de grau superior igual o superior a 9 se li pot consignar la menció de "matrícula d'honor" (MH) en les observacions de l'acta de qualificacions finals, en l'expedient acadèmic i en el certificat d'estudis complets.

Sobre el total d'alumnes avaluats del darrer curs del cicle formatiu es pot concedir una menció de matrícula d'honor per cada vint alumnes, i una altra si en resulta una fracció sobrant; s'entén per alumnes avaluats del darrer curs tots els que han cursat els mòduls necessaris per completar el cicle, els hagin superat o no.

La menció matrícula d'honor té els efectes econòmics previstos en les taxes i preus públics per a la matriculació en els ensenyaments artístics superiors.

5.6 Còpia o plagi i honestedat acadèmica

Les noves tecnologies de la comunicació permeten l'accés universal a la informació, però alhora en possibiliten el mal ús o l'apropiació indeguda, per la qual cosa el centre ha de vetllar perquè tots els alumnes coneguin i respectin la llei i els codis ètics de la bona pràctica, les idees bàsiques de la propietat intel·lectual i els drets d'autoria, i la

normativa en relació amb la còpia i el plagi.

5.7 Participació de les escoles d'art en els projectes dels convenis de col·laboració del Departament d'Ensenyament

El Departament d'Ensenyament considera necessària la col·laboració amb les empreses i entitats relacionades amb l'art i el disseny per a la formació artística, tècnica i tecnològica adequada per a l'exercici qualificat de les competències professionals pròpies relacionades amb els cicles.

En aquest sentit, el Departament d'Ensenyament signa convenis de col·laboració amb la finalitat d'endegar projectes de treball que fomentin la promoció i inserció laboral dels alumnes dels cicles formatius d'arts plàstiques i disseny.

Les escoles d'art i disseny es poden sumar a aquests convenis notificant el seu interès al Servei d'Ordenació d'Ensenyaments de Règim Especial, per tal de concretar-ne la participació.

L'equip docent del centre, a partir de les propostes presentades, pot elaborar activitats de projectes o del Projecte Integrat per impartir en el cicle que, a més dels aspectes referents a la programació d'objectius, de continguts i d'avaluació, ha d'incloure també els criteris organitzatius, funcionals i de recursos humans.

El Departament d'Ensenyament, des del Servei d'Ordenació d'Ensenyaments de Règim Especial, fa el seguiment de la programació i el desenvolupament dels projectes en les escoles d'art i disseny que participin.

6 Accés als cicles formatius d'arts plàstiques i disseny

6.1 Grau mitjà

Per accedir a un cicle de formació específica de grau mitjà cal tenir el títol de graduat en educació secundària obligatòria o [equivalent](#) i acreditar les aptituds per cursar-lo mitjançant la superació d'una prova específica.

Els títols o certificats que permeten l'exempció de la part específica de la prova es poden consultar al web del Departament d'Ensenyament > Proves > Proves d'accés > Arts plàstiques i disseny: Grau mitjà > [Exempcions](#).

Les persones que no tenen el títol de graduat en educació secundària obligatòria també hi poden accedir si tenen 17 anys o els compleixen durant l'any natural d'accés al cicle i superen una prova d'accés. Les persones que superen el Curs de formació específica per a l'accés als cicles de grau mitjà queden exemptes de fer la part general de la prova d'accés.

Pel que fa a la prova específica d'accés, els alumnes de quart d'ESO que cursen l'assignatura optativa d'Educació Visual i Plàstica en un centre que es coordini amb

l'escola d'art de l'entorn poden rebre determinada formació en què el resultat final de l'avaluació tingui validesa com a prova d'accés.

Aquesta formació es pot materialitzar de dues maneres:

1. L'institut o centre d'ESO i l'escola d'art de l'entorn fan una activitat conjunta al final de la qual es pugui plantejar una prova d'accés.
2. L'institut o centre d'ESO utilitza la proposta formativa de 9 hores de durada que fa per a l'escola d'art; aquesta proposta, que pot ser part curricular de l'assignatura optativa d'Educació Visual i Plàstica, integra la prova d'accés.

El treball final el valoren conjuntament el professor o professora de secundària d'Educació Visual i Plàstica de l'institut i el professor o professora d'arts plàstiques i disseny de l'escola d'art (membre de la comissió avaluadora de les proves d'accés). La qualificació positiva demostra l'assoliment dels coneixements necessaris per accedir als cicles formatius de grau mitjà d'arts plàstiques i disseny i té validesa com a prova d'accés específica. L'escola d'art ha de custodiar el material corresponent.

Si l'alumne ho sol·licita, l'escola d'art pot emetre un certificat que és vàlid per a l'accés als cicles formatius de grau mitjà d'arts plàstiques i disseny. La superació de l'ESO és una condició necessària per fer la sol·licitud del certificat.

Si les escoles d'art fan aquesta oferta formativa als instituts i centres de l'entorn, ho han de comunicar als serveis territorials (o, a la ciutat de Barcelona, al Consorci d'Educació) i al Servei d'Ordenació d'Ensenyaments de Règim Especial.

Quan s'acaba la formació han de trametre al Servei d'Ordenació d'Ensenyaments de Règim Especial una memòria que inclogui la descripció de l'experiència: professors implicats, activitat formativa, models de prova emprats i solucionari, nombre de participants, resultats obtinguts i valoració.

6.2 Grau superior

Per accedir als cicles de grau superior cal tenir el títol de batxillerat (o l'[equivalent](#)) i superar una prova específica d'accés.

Els títols o certificats que permeten l'exempció de la part específica de la prova es poden consultar al web del Departament d'Ensenyament > Proves > Proves d'accés > Arts plàstiques i disseny: Grau superior > [Exempcions](#).

Les persones que no tenen el títol de batxillerat també hi poden accedir si superen la prova d'accés. Per poder fer la prova cal tenir 19 anys (o complir-los l'any en què es fa la prova). A partir de l'any en què se'n compleixen 18, també la poden fer les persones que acrediten un títol de tècnic o tècnica d'arts plàstiques i disseny relacionat amb aquell al qual volen accedir. Les persones que disposen del títol de tècnic o tècnica i superen el Cours de preparació per a la incorporació als cicles formatius de grau superior (CPICS) queden exemptes de fer la part general de la prova d'accés.

La informació sobre la preparació i l'organització de les proves d'accés es pot consultar

al web del Departament d'Ensenyament > Proves > [Proves d'accés](#).

La informació sobre el Curs de preparació per a l'accés als cicles de grau mitjà i el Curs de preparació per a la incorporació als cicles formatius de grau superior (CPICS) es pot consultar al web [Estudiar a Catalunya](#).

7 Compleció dels ensenyaments dels cicles de la família de disseny gràfic LOGSE que s'extingeixen

L'alumne que ha cursat els cicles formatius de disseny gràfic ordenats per la LOGSE i que no s'incorpora a les noves titulacions ordenades per la LOE pot completar les titulacions cursades.

Els cicles formatius d'arts plàstiques i disseny es poden completar durant els dos cursos acadèmics següents a l'extinció per la implantació del nou títol al centre educatiu, tant públic com privat, on l'alumne va formalitzar la darrera matrícula en el cicle.

Els centres educatius públics han de gestionar, de manera unificada, les activitats de compleció per als alumnes que es troben en aquesta situació.

7.1 Procés de compleció

La compleció d'estudis es pot fer mitjançant:

- Les activitats de recuperació i d'avaluació.
- Les proves d'avaluació.

Per al mateix cicle formatiu i curs acadèmic les dues vies són excloents entre si.

La Formació Pràctica (FCT) es pot fer durant els dos cursos següents a l'extinció del cicle: per poder-ho fer el centre educatiu ha de matricular els alumnes en aquesta fase i fer-ne el seguiment.

Si s'esgota el període de compleció, per obtenir la titulació, l'alumne es pot incorporar a un pla d'estudis que substitueixi l'anterior i sol·licitar la convalidació per reconeixement dels mòduls.

Els mòduls reconeguts per la incorporació dels alumnes a un pla d'estudis que substitueix l'anterior, consten a l'acta amb l'expressió "continguts reconeguts".

7.2 Informació als alumnes sobre la compleció

Per accedir als cicles de grau superior cal tenir el títol de batxillerat (o l'equivalent) i superar una prova específica d'accés. Les persones que no tenen aquest títol també hi poden accedir si superen la prova d'accés. Per poder fer la prova cal tenir 19 anys (o

complir-los l'any en què es fa la prova). A partir de l'any en què se'n compleixen 18, també la poden fer les persones que acrediten un títol de tècnic o tècnica d'arts plàstiques i disseny relacionat amb el que volen accedir. Si es disposa del títol de tècnic o tècnica i se supera el Curs de preparació per a la incorporació als cicles formatius de grau superior (CPICS) pot demanar l'exempció de fer la part general de la prova d'accés.

La informació sobre la preparació i l'organització de les proves d'accés es pot consultar al web del Departament d'Ensenyament: Serveis i tràmits > Proves > [Proves d'accés](#).

La informació sobre el Curs específic de formació per a l'accés als cicles de grau mitjà i el Curs de preparació per a la incorporació als cicles formatius de grau superior (CPICS) es pot consultar al web [Estudiar a Catalunya](#).

8 Reclamacions motivades per les qualificacions

D'acord amb l'[article 21.2.d i e](#) de la Llei 12/2009, d'educació, i el [Decret 279/2006](#), els alumnes o els pares o tutors legals, en el cas dels menors d'edat, tenen dret a sol·licitar aclariments per part dels professors respecte de les qualificacions d'activitats parcials o finals de curs, així com a reclamar contra les decisions i qualificacions que, com a resultat del procés d'avaluació, s'adoptin en el seu moment.

8.1 Reclamacions per qualificacions obtingudes al llarg del curs

Si les normes d'organització i funcionament del centre no ho disposen altrament, les reclamacions respecte a les qualificacions obtingudes al llarg del curs que no es resolen directament entre el professor o professora i l'alumne afectat, s'han de presentar al tutor o tutora, que les ha de traslladar al departament o seminari corresponent per tal que s'estudiïn.

En tot cas, la resolució definitiva correspon al professor o professora i la reclamació i la resolució adoptada han de constar en el llibre d'actes del departament o seminari, o registre documental de funció equivalent, i s'han de comunicar a l'equip docent del grup corresponent.

8.2 Reclamacions per qualificacions finals de curs o d'Obra o Projecte Final o Projecte Integrat

Les reclamacions respecte a les qualificacions obtingudes i comunicades a l'alumne al final de cada mòdul, si no les resol directament la junta d'avaluació, cal adreçar-les per escrit al director o directora del centre en el termini de dos dies lectius. El director o directora ha de traslladar la reclamació al departament o òrgan equivalent corresponent perquè, en una reunió convocada a aquest efecte, estudiï si la qualificació s'ha atorgat d'acord amb els criteris d'avaluació establerts i formuli la proposta corresponent. Si

consta tan sols d'un o dos membres, l'òrgan s'ha d'ampliar fins a tres amb els professors que el director o directora designi (entre els professors d'altres matèries del mateix àmbit o entre els càrrecs directius).

Si l'alumne (o els pares o tutors legals, si és menor d'edat) no està d'acord amb la resolució, pot reiterar la reclamació, en el termini de cinc dies, mitjançant un escrit, que cal presentar al centre (adreçat al director o directora dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, a l'òrgan competent del Consorci d'Educació) i aquest ha de seguir el procediment que es detalla tot seguit:

- Trametre l'escrit, en els tres dies hàbils següents, als serveis territorials, o al Consorci d'Educació de Barcelona, conjuntament amb una còpia de les actes d'avaluació i la documentació complementària, a fi que la Inspecció d'Educació n'emeti l'informe.
- Quan de l'informe i de la documentació es desprèn la conveniència de revisar la qualificació o el procediment d'avaluació, si el director o directora dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, l'òrgan competent del Consorci d'Educació ho considera necessari, pot encarregar aquesta tasca a una comissió integrada per un professor o professora del centre que no hagi participat en l'avaluació, un professor o professora d'un altre centre i un inspector o inspectora proposat per la Inspecció d'Educació.
- Vist l'informe de la Inspecció d'Educació i, si escau, el de la comissió, el director o directora dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, l'òrgan competent del Consorci d'Educació ha de resoldre definitivament, amb notificació a la persona interessada, per mitjà del director o directora del centre. El resultat de la resolució final de la reclamació s'ha d'incorporar, amb la diligència corresponent, a l'acta d'avaluació a què es refereixi.

9 Trasllat d'expedient a un altre centre

Quan un alumne que no ha completat els estudis es trasllada d'una escola d'art a una altra, el centre de destinació ha de sol·licitar al d'origen una còpia autenticada de l'expedient acadèmic de l'alumne, juntament amb un certificat (vegeu el model "Certificat de trasllat a un altre centre") i, si escau, l'informe d'avaluació individualitzat i el certificat d'estudis parcials, segons el cas.

El centre receptor ha de traslladar a l'expedient acadèmic de l'alumne les qualificacions dels mòduls/assignatures superats en el centre d'origen i les dades relatives a possibles mesures d'adaptació curricular. L'informe ha d'estar a disposició del tutor o tutora del grup al qual s'incorpora l'alumne.

10 Anul·lació de la matrícula

L'alumne o, si és menor, el pare, mare o tutor o tutora legal, pot sol·licitar l'anul·lació total de la matrícula, per escrit i per una sola vegada, al director o directora del centre.

En els supòsits d'anul·lació de matrícula cal fer constar en l'acta l'expressió "Matrícula anul·lada". Aquesta anul·lació s'ha de fer constar també en l'expedient acadèmic.

L'anul·lació abasta la matrícula de tot el curs i comprèn tots els mòduls/assignatures, la fase de formació pràctica i/o l'Obra/Projecte Final. En casos excepcionals, el director o directora del centre podrà concedir l'anul·lació de la matrícula només de determinats mòduls.

De manera general, l'anul·lació de la matrícula s'ha de sol·licitar abans que s'acabi el mes d'abril. En el cas específic de l'Obra/Projecte Final, s'ha de sol·licitar un mes abans de la data de cada convocatòria.

Per concedir l'anul·lació són causes suficients, si es justifiquen documentalment, les que generen una absència prolongada de classe, com ara la malaltia o un accident de l'alumne o de familiars, l'atenció a familiars, la maternitat o paternitat, un canvi de condicions en el treball o incorporació a un lloc de treball, i altres circumstàncies personals de caràcter extraordinari. El director o directora del centre és l'encarregat de resoldre aquesta sol·licitud.

En els supòsits de concessió de l'anul·lació de matrícula, l'alumne afectat:

- conserva el dret de reserva de plaça per al curs següent com a alumne del centre (centres públics i centres privats sostinguts amb fons públics);
- no perd la qualificació obtinguda en els mòduls superats;
- no se li computa la convocatòria del curs amb matrícula anul·lada. Si l'alumne amb matrícula anul·lada es torna a matricular al centre, els professors corresponents han de valorar les parts cursades anteriorment, si escau;
- en el cas que, en anul·lar la matrícula, hagués iniciat, sense completar-la, la fase de formació pràctica (FCT), en tornar-se a matricular se li computarien les hores d'aquesta formació ja realitzades.

11 Documentació acadèmica dels cicles formatius

La principal documentació acadèmica de l'alumne és la següent:

- Actes finals de curs. Contenen notes parcials dels mòduls organitzats en dos cursos i notes finals dels mòduls. Les notes finals dels mòduls es marquen amb un asterisc i es traspassen a l'expedient acadèmic de l'alumne (model "Acta d'avaluació. Cicles de formació específica d'arts plàstiques i disseny").
- Actes d'Obra o Projecte final LOGSE. Contenen les qualificacions parcials, teòrica i pràctica, i la mitjana aritmètica corresponent com a nota de l'Obra o Projecte Final o Projecte Integrat. Tota la documentació acadèmica generada per l'alumne i per la comissió avaluadora en relació amb l'Obra o el Projecte Final s'ha d'arxivar a l'expedient de l'alumne (model "Acta d'avaluació. Cicles de formació específica

- d'arts plàstiques i disseny").
- Actes d'Obra Final o Projecte Integrat LOE. Contenen les qualificacions de les fases de desenvolupament del treball i cadascun dels seus apartats. Tota la documentació acadèmica generada per l'alumne i per la comissió avaluadora en relació amb l'Obra o el Projecte Integrat s'ha d'arxivar a l'expedient de l'alumne.
 - Actes finals de cicle. Contenen la qualificació final dels mòduls, de la Formació Pràctica i de l'Obra o el Projecte Final, així com la qualificació final del cicle (model "Acta d'avaluació. Cicles de formació específica d'arts plàstiques i disseny").
 - Expedient acadèmic de l'alumne. És el document on consten les dades personals de l'alumne, així com els resultats acadèmics i quan s'han assolit. S'hi han de fer constar les possibles convalidacions i incidències, com l'anul·lació de matrícula i les ampliacions de permanència en el cicle. El contingut s'ha d'ajustar al model "Expedient acadèmic de l'alumne. Cicles de formació específica d'arts plàstiques i disseny".
 - Informe d'avaluació individualitzat. Aquest document s'usa en els supòsits de trasllat d'alumnes. L'elabora el tutor o tutora a partir de les dades facilitades pels professors, i ha de contenir, almenys, els elements següents:
 - Apreciació del grau de consecució dels objectius del currículum cursat parcialment.
 - Hores d'aprenentatge de les unitats formatives cursades (LOE) o els mòduls cursats parcialment (LOGSE).
 - Cicles formatius de grau superior: ECTS de les unitats formatives cursades (LOE) o les hores d'aprenentatge dels mòduls cursats parcialment (LOGSE).
 - Qualificacions parcials orientatives o valoracions de l'aprenentatge, si s'han produït.
 - Aplicació de mesures educatives complementàries, si escau.

12 Acreditació dels cicles formatius

Certificat d'estudis complets corresponents a cicles d'arts plàstiques i disseny

- Certificat per accedir a estudis universitaris. Amb el [Reial decret 412/2014](#), de 6 de juny, es modifiquen les condicions per accedir als ensenyaments universitaris des del curs 2014-2015. Així els centres han de certificar els cicles formatius de grau superior superats d'acord amb el model de "Certificat d'estudis de tècnic/a superior per a l'accés a estudis universitaris", en què consti la qualificació mitjana obtinguda en el cicle formatiu calculada amb tres decimals. També han d'emetre el model de certificat als alumnes de promocions anteriors que ho sol·licitin i tinguin l'expedient acadèmic en el centre.

Així mateix, i als efectes de matrícula a la part específica de les proves d'accés a la universitat, els centres han d'expedir el certificat als alumnes que ho sol·licitin

d'acord amb el model "Certificat d'estudis per a la matrícula a la fase específica de les proves d'accés a la universitat (PAU)".

- Certificat d'estudis complets de cicles de formació específica de grau mitjà. Si escau, a petició de l'interessat, els centres han de certificar la superació d'un cicle de grau mitjà, d'acord amb el model "Certificat d'estudis complets de cicles de formació específica de grau mitjà".
- Certificat d'estudis complets de cicles de formació específica de grau superior. Si escau, a petició de l'interessat, els centres han de certificar la superació d'un cicle de grau superior d'acord amb el model "Certificat d'estudis complets de cicles de formació específica de grau superior".

13 Titulació dels cicles formatius

13.1 Tècnic o tècnica d'arts plàstiques i disseny

La superació d'un cicle de formació específica d'arts plàstiques i disseny de grau mitjà permet obtenir la titulació de tècnic o tècnica d'arts plàstiques i disseny de l'especialitat corresponent d'una família professional.

El títol de tècnic o tècnica d'arts plàstiques i disseny, per a l'alumne que ha accedit als cicles mitjançant la prova d'accés sense complir els requisits acadèmics, dona dret a cursar el batxillerat.

Les persones que cursen batxillerat de la modalitat d'arts (via d'arts plàstiques, imatge i disseny) i disposen prèviament del títol de tècnic d'arts plàstiques i disseny tenen dret a la convalidació de determinades matèries en funció dels mòduls de cicles d'arts plàstiques i disseny de grau mitjà cursats.

El títol de tècnic o tècnica i la superació del Curs de preparació per a la incorporació als cicles formatius de grau superior (CPICS) permeten l'exempció de la part general de la prova d'accés a un cicle formatiu de grau superior d'arts plàstiques i disseny.

La informació sobre el Curs específic de formació per a l'accés als cicles de grau mitjà i el Curs de preparació per a la incorporació als cicles formatius de grau superior (CPICS) es pot consultar al web del Departament d'Ensenyament: [Estudiar a Catalunya](#)

13.2 Tècnic o tècnica superior d'arts plàstiques i disseny

La superació d'un cicle de formació específica d'arts plàstiques i disseny de grau superior permet d'obtenir la titulació de tècnic o tècnica superior d'arts plàstiques i disseny de l'especialitat corresponent d'una família professional.

El títol de tècnic o tècnica superior d'arts plàstiques i disseny, per a l'alumne que ha accedit als cicles mitjançant la prova d'accés sense complir els requisits acadèmics,

dona dret a cursar el batxillerat.

El títol de tècnic o tècnica superior d'arts plàstiques i disseny permet l'accés directe als ensenyaments artístics superiors de disseny i de conservació i restauració de béns culturals i capacita per accedir als estudis universitaris de grau, d'acord amb els criteris de la [Secretaria d'Universitats i Recerca](#).

14 Convalidació de matèries de batxillerat per als alumnes procedents de cicles formatius

L'[Ordre EDU/554/2008](#), de 19 de desembre, estableix el dret a convalidar les matèries optatives i el Treball de Recerca del batxillerat als alumnes que s'hi hagin incorporat amb la titulació de tècnic o tècnica o tècnic superior o tècnica superior de formació professional específica, d'arts plàstiques i disseny o d'ensenyaments esportius. També s'estableixen convalidacions d'algunes matèries de batxillerat de la modalitat d'arts (via d'arts plàstiques, imatge i disseny) des d'alguns mòduls de cicles d'arts plàstiques i disseny de grau mitjà, que es poden consultar al [web de la XTEC](#).

Els efectes i el procediment per tramitar les convalidacions es detallen a continuació:

- L'exempció de cursar matèries optatives que estableix l'Ordre EDU/554/2008, de 19 de desembre, computa fins a un màxim de 4 hores lectives setmanals a cada curs, corresponents a les matèries optatives dels dos cursos de batxillerat. L'exempció del Treball de Recerca computa les hores previstes per dur-lo a terme.
- L'exempció prevista afecta només les matèries optatives i el Treball de Recerca, per la qual cosa cap alumne no es pot declarar exempt de les matèries comunes o de modalitat prenent com a fonament l'exempció l'Ordre EDU/554/2008. En tot cas, atès que hi ha alumnes que en cada curs de batxillerat cursen més de tres matèries de modalitat, es pot demanar l'exempció d'una matèria de modalitat, ja que aquesta excedeix de les tres matèries de modalitat que l'alumne ha de cursar en cada curs de batxillerat.
- L'alumne que vulgui acollir-se a les exempcions que preveu l'article 6.5 de l'Ordre esmentada ha de demanar-ho explícitament, el primer mes de classes, al director o directora del centre on cursa el batxillerat, d'acord amb el model "Sol·licitud d'exempció de matèries de batxillerat per als alumnes que han superat un cicle formatiu de grau mitjà o un cicle formatiu de grau superior".
- Els alumnes que optin per demanar l'exempció poden fer-ho per a totes les matèries optatives a les quals tinguin dret d'acord amb l'Ordre, o bé per a un nombre de matèries optatives inferior. En la sol·licitud han d'indicar quines matèries volen fer constar en el seu currículum diversificat i han de fer constar explícitament que coneixen el caràcter irrevocable de la seva sol·licitud.
- La matèria o matèries que l'alumne ha demanat de cursar necessàriament s'han de superar per obtenir el títol de batxillerat i comptabilitzen com qualsevol altra

matèria, tant pel que fa al còmput de matèries pendents de passar de primer a segon curs com per al càlcul de la qualificació final del batxillerat.

- El director o directora del centre ha de resoldre la sol·licitud, incorporar-la a l'expedient acadèmic i comunicar la resolució per escrit a l'alumne o als pares o tutors legals, si és menor d'edat.
- A l'expedient acadèmic dels alumnes que han obtingut l'exempció, i a les actes corresponents, cal fer constar l'expressió "exempt/a" per al Treball de Recerca i per a les matèries optatives; pel que fa a aquestes, cal usar l'expressió genèrica "matèries optatives", sense especificar-ne cap nom.

15 Calendari

La impartició dels ensenyaments de cicles formatius ha d'atènyer-se al calendari escolar aprovat amb caràcter general per als centres educatius d'ensenyaments no universitaris.

16 Distribució ordinària de l'horari lectiu

La distribució ordinària de l'horari lectiu ha de tenir en compte, com a norma general, els criteris següents:

- Respectar els límits màxims de 6 hores lectives diàries i de 30 hores lectives setmanals, si es tracta d'horari intensiu de matí, tarda o vespre, o de 7 hores i 35 hores, respectivament, si es tracta d'horari partit entre matí i tarda.
- No fer més de 3 hores lectives seguides sense un esbarjo mínim de 20 minuts.
- La interrupció entre matí i tarda ha de ser d'1 hora, com a mínim.
- Dins de les possibilitats organitzatives del centre s'ha de procurar fer una oferta intensiva dels crèdits que poden tenir interès per als adults, per tal de facilitar-ne la incorporació a la formació.
- La Formació en Centres de Treball s'ha de fer entre les 8 i les 22 hores. Es poden fer fins a 4 hores diàries de manera simultània amb les hores lectives del cicle. En cas d'una altra distribució, el centre ha de sol·licitar l'autorització a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial
- A aquest efecte, els centres han de publicar el calendari d'inici i de finalització dels crèdits i de l'horari en què es desenvolupen.

En tot cas, correspon al director o directora del centre, prèvia consulta al consell escolar, aprovar l'horari tipus dels diferents cursos (hores d'entrada, de sortida, nombre d'hores lectives al matí, a la tarda, al vespre, etc.).

17 Característiques de flexibilitat de l'horari dels professors i dels tutors

En funció de la planificació al llarg del curs dels mòduls professionals o unitats formatives dels cicles formatius es pot assignar als professors la impartició d'un nombre variable d'hores lectives setmanals, respectant, en tot cas, el còmput total anual d'hores.

Se suggereix que, si s'incrementen les hores lectives en determinats períodes, es faci al començament del cicle, per facilitar el desenvolupament de l'FCT en els altres trimestres o quadrimestres i possibilitar la participació dels alumnes en projectes de mobilitat amb altres països.

18 Acció tutorial. Horari dels tutors (centres públics). Tutors dels grups d'alumnes dels cicles formatius

L'acció tutorial va adreçada a potenciar les capacitats personals de l'alumne i la seva autonomia i iniciativa personal. Pel que fa a les activitats d'orientació acadèmica i professional, és important incidir en els hàbits de treball i el coneixement del món laboral, així com proporcionar als alumnes els recursos i l'orientació necessaris per accedir al món laboral o per continuar el seu itinerari formatiu.

L'acció tutorial es concreta indicativament en una hora lectiva setmanal a càrrec dels tutors dels grups d'alumnes. En aquest temps s'han de fer les tasques d'orientació del procés formatiu dels alumnes i l'acció tutorial.

19 Mesures per a l'adaptació del currículum

A fi de donar resposta a la diversitat de necessitats de les persones i de les empreses, el Departament d'Ensenyament pot regular els ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny mitjançant una metodologia oberta, adaptada a una oferta singular i a les condicions de l'entorn dels centres.

Els centres poden sol·licitar a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial les mesures per a l'adaptació del currículum en funció de les possibilitats organitzatives i d'utilització dels espais i equipaments del centre educatiu.

19.1 Adaptació del currículum a determinats perfils professionals

El currículum es pot adaptar a determinats perfils professionals quan hi ha una necessitat de formació que pot donar resposta a necessitats específiques d'un determinat sector professional relacionat amb el cicle formatiu.

El centre dependent del Departament d'Ensenyament o el titular del centre d'una altra titularitat ha d'enviar la sol·licitud i la justificació del perfil professional als serveis

territorials o, a Barcelona, al Consorci d'Educació de Barcelona i adjuntar-hi la proposta, la qual ha d'incloure com a mínim:

- Descripció del sector; entorn social, econòmic i empresarial; perfil professional i mercat de treball, i necessitat i demanda d'especialització del professional per part del sector.
- Distribució del currículum i continguts.
- Descripció d'espais i recursos materials necessaris i disponibilitat de recursos del centre.
- Descripció del perfil dels professors especialistes i disponibilitat de recursos humans del centre.

Els serveis territorials o, a Barcelona, al Consorci d'Educació de Barcelona han de sol·licitar l'informe de la Inspecció d'Educació sobre la pertinència de la sol·licitud, i conjuntament han de fer arribar l'informe a la Direcció General d'Ordenació de la Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial, que ha de resoldre la sol·licitud.

En la definició del currículum del perfil professional, la proposta ha de:

- respectar els mínims del reial decret dels mòduls de l'especialitat;
- mantenir mòduls i unitats formatives comuns de la família professional;
- mantenir en els mòduls les unitats formatives transversals a diversos cicles de la família;
- crear nous mòduls i/o unitats formatives específiques del perfil professional amb els ECTS i les hores de lliure disposició.

El centre que ofereix un perfil professional d'una especialitat ha de fer pública l'adaptació especial i ha d'informar per escrit els alumnes que s'hi matriculin. En finalitzar els estudis, els alumnes poden sol·licitar el títol d'arts plàstiques i disseny del nivell i especialitat corresponent juntament amb el certificat d'haver cursat l'adaptació al perfil professional.

19.2 La Formació en Entorn Laboral (FEL)

La formació en alternança amb conveni amb una empresa, estudi o taller estableix la col·laboració per impartir unitats formatives o mòduls professionals en entorns laborals, amb la finalitat de disposar dels espais, les instal·lacions i els productes més idonis per a l'aprenentatge dels alumnes de cicles.

La FEL fa referència a la impartició compartida d'unitats formatives i mòduls entre l'escola d'art i l'empresa.

Les escoles d'art i disseny, a partir del conveni que signa el titular del centre, han de concretar un preacord formatiu amb l'empresa, en què han de figurar els continguts amb els ECTS atorgats (i/o hores lectives, si és el cas) que s'impartiran al centre, a l'empresa, i de forma compartida entre el centre i l'empresa.

La Direcció General d'Ordenació de la Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial ha de resoldre l'autorització de la FEL sobre aquest conveni i ha de fer arribar la resolució als serveis territorials o, a Barcelona, al Consorci d'Educació de Barcelona, i al centre.

Els alumnes que s'acullen a aquesta modalitat d'estudis han de signar un acord acceptant participar en la formació en l'entorn laboral segons el model del Departament d'Ensenyament.

19.3 Cursar dues titulacions en tres anys (3 x 2)

L'oferta de cursar dues titulacions en tres anys (3 x 2) consisteix en la combinació de dos cicles formatius afins (de tots o d'una part de les unitats formatives o mòduls) per permetre a l'alumne obtenir dues titulacions o una formació complementària amb estalvi de temps.

Per sol·licitar el 3 x 2 l'escola d'art i disseny ha de fer arribar als serveis territorials o, a Barcelona, al Consorci d'Educació de Barcelona, la proposta organitzativa per optimitzar l'oferta i els recursos del centre. Aquesta proposta ha d'anar acompanyada de la distribució horària dels mòduls i les unitats formatives (LOE) / de programació (LOGSE) d'ambdós cicles durant els tres cursos.

La implantació d'aquesta distribució extraordinària permet agrupar els mòduls d'FCT i Projecte Final (LOGSE) o Integrat (LOE) sumant les hores en un mateix curs. Tot i això, en acabar el segon any, l'alumne ha de poder obtenir, si així ho sol·licita, un dels dos títols.

Model d'organització

- Primer curs amb mòduls comuns als dos cicles, A i B.
- Segon curs amb mòduls específics del cicle A, amb un mòdul (o més) específic del cicle B, podent optar en el seu lloc, si vol obtenir la titulació A, a fer l'FCT i el Projecte Final o Integrat.
- Tercer curs amb mòduls específics del cicle B, l'FCT i el Projecte Final o Integrat d'ambdues especialitats.

L'oferta s'ha de fer a partir dels cicles que el centre té autoritzats i necessita l'informe favorable de la Inspecció d'Educació dels serveis territorials o, si escau, del Consorci d'Educació de Barcelona. La Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial ha de resoldre la sol·licitud a partir de l'informe favorable de la Inspecció.

19.4 Modalitat d'estudis semipresencials

La modalitat d'estudis semipresencials combina les activitats presencials amb les que no impliquen la presència dels alumnes al centre. Facilita el seguiment dels estudis als

alumnes que, per circumstàncies diverses, tenen dificultat per assistir a la totalitat de les hores lectives dels mòduls o unitats formatives. La proporció de semipresencialitat dels estudis pot arribar a un màxim de formació presencial del 55 % i de formació no presencial de 45 %, sobre les hores lectives del currículum.

S'entén com una mesura de caràcter individual que poden sol·licitar els alumnes que reuneixen determinats requisits i que ha de resoldre el director del centre. El centre que imparteix la modalitat semipresencial, a demanda de l'alumne, ha de definir quins mòduls o unitats formatives inclou en la seva oferta, i autoritzar-ne la matrícula. El centre ha d'informar de l'oferta de mòduls que imparteix en modalitat semipresencial als serveis territorials o, a Barcelona, al Consorci d'Educació de Barcelona i a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial, adjuntant la relació d'alumnes a qui el centre ha autoritzat la matrícula en aquesta modalitat.

19.4.1 Perfil dels alumnes que poden sol·licitar la modalitat d'estudis semipresencials

Poden sol·licitar aquesta modalitat d'estudis les persones que no poden seguir l'horari lectiu per raons laborals, perquè han de tenir cura d'una persona, o per qualsevol altra circumstància excepcional que els impedeix o dificulta l'assistència a la totalitat de les hores lectives.

19.4.2 Programació dels estudis semipresencials

Els estudis semipresencials s'estructuren al voltant del treball de l'alumne i l'adquisició d'aprenentatges a través de l'obtenció, selecció i interpretació de la informació que el professor o professora els proporciona.

Les activitats estan enfocades perquè l'alumnat sigui capaç de descobrir i entendre el sentit dels conceptes a partir del seu treball.

L'alumne ha d'assistir a les hores presencials previstes i ha de fer totes les activitats d'aprenentatge programades. En el cas dels cicles formatius de grau superior es programa i es comptabilitza el treball de l'alumne amb ECTS (1 ECTS = 25 hores de treball de l'alumne).

Els professors dels mòduls oferts com a modalitat semipresencial han de fer la tutoria de les activitats no presencials dels alumnes de manera telemàtica o amb els mitjans que s'acordin conjuntament amb l'alumne.

Els continguts que es cursen de manera semipresencial s'han d'avaluar de manera presencial; el mòdul d'FCT sempre s'ha de cursar de manera presencial.

19.4.3 Criteris de classificació de les formes de presència de determinats mòduls

El criteri de classificació de presència/no presència d'un mòdul ha de respondre al següent:

- unitats formatives que el formen, el tipus de continguts (teòrics, teoricopràctics o pràctics) i al grau d'autonomia de l'alumne.
- nivell de recursos tècnics de l'alumne i del centre perquè l'estudiant pugui desenvolupar l'activitat.

Percentatges segons el mòdul formatiu i les unitats formatives:

- Unitats formatives d'alt contingut teòric i unitats formatives pràctiques que requereixen un alt nivell d'autonomia de l'estudiant
 - 20% presencial
 - 80% no presencial
- Unitats formatives teoricopràctiques que permeten un grau elevat de treball autònom de l'estudiant
 - 40% presencial
 - 60% no presencial
- Unitats formatives teoricopràctiques
 - 50% presencial
 - 50% no presencial
- Unitats formatives pràctiques que permeten cert grau de treball autònom de l'estudiant
 - 60% presencial
 - 40% no presencial
- Unitats formatives que requereixen l'ús de recursos tècnics del centre (programari específic, maquinària, eines, etcètera) als quals l'alumne té difícil l'accés.
 - 100% presencial

19.5 Oferta de mòduls solts per a alumnes que no compleixen els requisits

Es tracta d'una oferta formativa per facilitar a col·lectius específics (persones o grups desfavorits en el mercat de treball) la formació permanent, la cohesió social, l'equitat i la inclusió, sense l'exigència d'haver de complir els requisits d'accés previstos amb caràcter general. Aquesta formació es pot utilitzar posteriorment per obtenir un títol d'ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny o, si escau, un certificat de professionalitat.

L'oferta de mòduls solts per alumnes que no compleixen els requisits es pot fer quan hi hagi vacants al cicle, tancat el període ordinari de matrícula. L'escola d'art ha de sol·licitar l'autorització per impartir parcialment el cicle formatiu al Departament d'Ensenyament mitjançant els models corresponents. Solament es podrà fer l'oferta

sobre els mòduls o unitats formatives amb vacants.

L'oferta de mòduls solts pot ser de fins a un 25 % del total del cicle (400 hores de les 1.600 hores d'un cicle de grau mitjà o 30 ECTS dels 120 ECTS d'un cicle de grau superior), de forma que, en complir els requisits d'accés, l'alumne ha de cursar els mòduls que li permetin superar el curs.

L'alumne ha de sol·licitar a l'escola de cursar parcialment el cicle formatiu sense els requisits acadèmics d'accés. L'escola d'art ha d'informar de les sol·licituds als serveis territorials o, a Barcelona, al Consorci d'Educació de Barcelona, els quals han d'informar el Servei d'Ordenació d'Ensenyaments de Règim Especial i enviar aquestes sol·licituds a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial, perquè n'elaborin la resolució pertinent. Finalment, la Direcció General envia la resolució al centre perquè la faci arribar a l'alumne.

L'alumne s'ha de matricular per quedar cobert per l'assegurança escolar en cas de qualsevol incidència que pugui esdevenir, i ha d'aparèixer a les actes com alumne sense requisits, a l'apartat d'observacions.

Les qualificacions obtingudes han de quedar registrades, tenen vigència de dos cursos acadèmics i validesa quan l'alumne compleixi els requisits d'accés i es matriculi. L'alumne matriculat sense requisits té dues convocatòries que es compten un cop utilitzades. No es pot cursar mai el cicle sencer si no es compleixen els requisits d'accés.

En el cas de no complir els requisits en el termini establert, el centre pot emetre un certificat d'assistència a l'alumne sense fer-hi constar la qualificació.

19.6 Oferta de cursos monogràfics

La Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial pot autoritzar els centres que depenen del Departament d'Ensenyament a impartir cursos monogràfics. Poden correspondre a mòduls solts de cicles d'arts plàstiques i disseny, el seguiment dels quals no ha d'implicar cap modificació en el desenvolupament de l'activitat del centre, o bé a cursos organitzats pel centre, introductoris o especialitzats en l'àmbit de les arts plàstiques i disseny.

Els ensenyaments impartits com a cursos monogràfics que no es corresponen a mòduls solts de cicles d'arts plàstiques i disseny no es consideren en l'horari del professorat.

Els cursos monogràfics són ensenyaments no reglats i, per tant, en acabar aquests cursos no s'atorga cap titulació acadèmica.

Les escoles d'art i superiors de disseny dependents del Departament d'Ensenyament han d'enviar als serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, al Consorci d'Educació la sol·licitud d'autorització, que, al seu torn, s'encarreguen de trametre-la la Inspecció d'Educació a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial.

En la sol·licitud d'autorització cal especificar el següent:

- títol i continguts,
- hores de durada i dates de realització,
- espais,
- eines i materials del centre utilitzats,
- nombre de places,
- cost de la matrícula,
- responsable directe i relació nominal de les persones formadores (docents del centre o persones externes)

19.7 Oferta de la formació per a les proves d'accés als cicles formatius d'arts plàstiques i disseny

Les escoles d'art i superior de disseny i les escoles d'art de titularitat pública, i els centres autoritzats d'arts plàstiques i disseny de titularitat privada que estiguin interessats a dur a terme la formació per a les proves d'accés als cicles formatius d'arts plàstiques i disseny que s'estableixen en la [Resolució ENS/2491/2011](#), d'11 d'octubre, han de trametre, abans del 30 d'octubre, la sol·licitud d'autorització als serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, al Consorci d'Educació, els quals la faran arribar a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial perquè n'elabori la resolució corresponent.

La sol·licitud ha d'incloure les hores de durada i les dates de realització; el nombre de places; el responsable directe, i la relació nominal de les persones formadores, indicant si són docents del centre o persones externes.

20 Autorització del centre per portar a terme la prova d'accés als cicles formatius d'arts plàstiques i disseny

Les escoles d'art i superior de disseny dependents del Departament d'Ensenyament són centres autoritzats per fer la prova d'accés als cicles formatius de grau mitjà i de grau superior d'arts plàstiques i disseny.

Les escoles d'art, de titularitat pública dependents d'altres administracions, i els centres autoritzats d'arts plàstiques i disseny de titularitat privada interessats a fer les proves d'accés als cicles formatius d'arts plàstiques i disseny, han de trametre la seva sol·licitud a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial abans del 30 de gener.

20.1 Elaboració de la prova

La part comuna de la prova d'accés als cicles de formació específica l'elabora la

Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial i la tramet a les comissions avaluadores.

La part específica de la prova d'accés als cicles de formació d'arts plàstiques i disseny l'elaboren els centres on es fan les proves segons els criteris establerts des de la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial.

S'ha de trametre la prova específica que ha elaborat el centre, ajustada als temaris i criteris d'avaluació que es detallen a la [Resolució ENS/519/2011](#), de 17 de febrer, i també el solucionari, a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial com a molt tard la setmana anterior a la realització de la prova.

21 Normativa d'aplicació (ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny: aspectes curriculars)

- [Llei 12/2009](#), del 10 de juliol, d'educació (DOGC núm. 5422, de 16.7.2009)
- [Reial decret 412/2014](#), de 6 de juny, pel qual s'estableix la normativa bàsica dels procediments d'admissió als ensenyaments universitaris oficials de grau (BOE núm. 138, de 7.6.2014)
- [Reial decret 440/1994](#), d'11 de març, pel qual s'estableixen les equivalències entre els títols d'arts aplicades i oficis artístics, ceràmica i conservació i restauració de béns culturals, anteriors a la Llei orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'ordenació general del sistema educatiu, i els establerts en aquesta Llei (BOE núm. 82, de 3.4.1994)
- [Reial decret 596/2007](#), de 4 de maig, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny (BOE núm. 125, de 25.5.2007)
- [Reial decret 558/2010](#), de 7 de maig, pel qual es modifica el Reial decret 1892/2008, de 14 de novembre, pel qual es regulen les condicions per a l'accés als ensenyaments universitaris oficials de grau i els procediments d'admissió a les universitats públiques espanyoles (BOE núm.113, de 8.5.2010)
- [Reial decret 1618/2011](#), de 14 de novembre, sobre reconeixement d'estudis en l'àmbit de l'educació superior (BOE núm. 302, de 16.12.2011)
- [Reial decret 96/2014](#), de 14 de febrer, pel qual es modifiquen els reials decrets 1027/2011, de 15 de juliol, pel qual s'estableix el Marc espanyol de qualificacions per a l'educació superior (MECES), i 1393/2007, de 29 d'octubre, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments universitaris oficials (BOE núm. 55, de 05.03.2014)
- [Decret 304/1995](#), de 7 de novembre, pel qual s'estableix l'ordenació general dels cicles de formació específica d'arts plàstiques i disseny de Catalunya i se'n regulen els requisits d'accés (DOGC núm. 2134, de 29.11.1995)
- [Decret 279/2006](#), de 4 de juliol, sobre drets i deures de l'alumnat i regulació de la

- convivència en els centres educatius no universitaris de Catalunya (DOGC núm. 4670, de 6.7.2006)
- [Decret 102/2010](#), de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius (DOGC núm. 5686, de 5.8.2010)
 - [Decret 28/2014](#), de 4 de març, d'ordenació general dels ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny, i de modificació del Decret 284/2011, d'1 de març, d'ordenació general de la formació professional inicial (DOGC núm. 6576, de 06.03.2014)
 - [Ordre ENS/59/2002](#), de 4 de març, per la qual es desplega l'organització i l'avaluació dels cicles de formació específica d'arts plàstiques i disseny (DOGC núm. 3593, de 12.3.2002; correcció d'errades en el DOGC núm. 4750, pàg. 45210, de 30.10.2006)
 - [Ordre FCI/3058/2004](#), de 10 de setembre, per la qual es regulen determinades convalidacions de mòduls dels cicles formatius d'arts plàstiques i disseny conforme la Llei 1/1990, de 3 d'octubre, d'ordenació general del sistema educatiu (BOE núm. 233, de 27.9.2004)
 - [Ordre EDU/554/2008](#), de 19 de desembre, per la qual es determinen el procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació i diversos aspectes organitzatius del batxillerat i la seva adaptació a les particularitats del batxillerat a distància i del batxillerat nocturn (DOGC núm. 5287, de 30.12.2008)
 - [Ordre EDU/362/2009](#), de 17 de juliol, del procediment per completar els ensenyaments de formació professional que s'extingeixen, de la Llei orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'ordenació general del sistema educatiu (DOGC núm. 5431, de 29.07.2009)
 - [Ordre EDU/3242/2010](#), de 9 de desembre, per la qual es determina el contingut de la fase específica de la prova d'accés a la universitat que poden realitzar els qui tenen un títol de tècnic superior de formació professional, de tècnic superior d'arts plàstiques i disseny o de tècnic esportiu superior i equivalents (BOE núm. 306, de 17.12.2010)
 - [Ordre ENS/241/2015](#), de 27 de juliol, de la formació en centres de treball (DOGC núm. 6928, de 5.8.2015)
 - [Resolució ENS/2869/2011](#), de 21 de novembre, del reconeixement i transferència de crèdits, validació d'aprenentatges, del reconeixement de crèdits individualitzat i altres procediments específics en l'àmbit dels ensenyaments artístics superiors (DOGC núm. 6024, de 14.12.2011)